

Muhasebenin Temel Kavramları

10

1. Alacak senetlerine reeskont ayırmış olmasına rağmen borç senetleri için reeskont ayırmayan bir işletme aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisine aykırı davranmış olur?

- A) Dönemsellik Kavramı
- B) İhtiyatlılık Kavramı
- C) Tutarlılık kavramı
- D) Özün Önceliği Kavramı
- E) Sosyal Sorumluluk Kavramı

Çözüm 1) Tutarlılık kavramının iki boyutu vardır. Birinci boyutu benzer muhasebe işlemlerinde benzer muhasebe uygulamalarının yapılmasının gereğini ifade eder. Yani alacak senetlerine reeskont ayıran bir işletme bu temel kavram gereğince borç senetlerine de reeskont ayırmak durumundadır. Tutarlılık muhasebe temel kavramının ikinci boyutu ise birbirini izleyen dönemler boyunca kullanılan muhasebe politikalarının değiştirilmemesinin gereğini ifade eder. Bu anlamda 2007 yılında reeskont uygulayan ancak 2008 yılında reeskont uygulaması yapmayan bir işletme tutarlılık kavramının gereğini yerine getirmemiş olur.

Cevap C şıkkıdır.

2. İşletmenin 01.05.2006 tarihinde 10.000 TL bedelle satın alarak aktifine dahil ettiği hisse senetlerinin 31.12.2006 tarihinde borsadaki fiyatının 9.700 TL olduğu tespit edilmiştir. Bu amaçla dönem sonunda yapılması gereken muhasebe uygulaması aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisinin gereği olarak yapılmak zorundadır?

- A) Tutarlılık Kavramı
- B) İhtiyatlılık Kavramı
- C) Dönemsellik kavramı
- D) Özün Önceliği Kavramı
- E) Tam Açıklama Kavramı

Çözüm 2) Olası gider ve zararların gerçekleşmeden muhasebe kayıtlarında dikkate alınmasını gerektiren muhasebe temel kavramı "ihtiyatlılık" kavramıdır. Bu kavram gereğince olası gider ve zararlar gerçekleşmeden, karşılık ayırmak suretiyle dikkate alınır. Bu soruda dönem sonunda meydana gelen değer azalışı $10.000 - 9.700 = 300$ TL için karşılık ayrılacaktır. Ancak ihtiyatlılık kavramı gereğince olası gelir ve karlar için herhangi bir işlem yapılmaz. Soruda dönem sonu borsa değeri 10.150 TL tespit edilmiş olsaydı, dönem sonunda herhangi bir muhasebe uygulaması yapılmayacaktı.

Cevap B şıkkıdır.

3. Bir işletme 01.05.2006 tarihinde bir yıllık kira bedeli olan 3.600 TL'yi nakden ödeyerek bir satış mağazası kiralamıştır. Yapılan ödemenin tamamı gider olarak kaydedilmiştir. Yapılan muhasebe uygulaması sonucu aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisi çiğnenmiştir?

- A) Tutarlılık kavramı
- B) Tam açıklama kavramı
- C) Dönemsellik kavramı
- D) İhtiyatlılık kavramı
- E) Tarafsızlık ve objektif belgelendirme

Çözüm 3) Peşin ödenen bu kira giderinin sadece 8 aylık kısmı 2006 muhasebe dönemine aittir. Kalan 4 aylık gider ise 2007 muhasebe dönemine aittir. Dönemsellik kavramı gereğince peşin yapılan bu gider ödemesinin ilk önce 180 gelecek Aylara Ait Giderler hesabına alınmalı ve dönem sonlarında ait oldukları dönemin gelir tablosuna aktarılmalı idi. Dolayısıyla soruya göre çiğnenen muhasebe temel kavramı dönemsellik kavramıdır.

Cevap C şıkkıdır.

4)

I- Reeskont ayırma

II- Amortisman ayırma

III- Karşılık ayırma

Yukarıdaki üç muhasebe uygulaması sırasıyla hangi muhasebe temel kavramlarının gereği olarak yapılan uygulamalardır?

A) Dönemsellik – Dönemsellik - İhtiyatlılık

B) Dönemsellik – Süreklilik – İhtiyatlılık

C) Süreklilik – Dönemsellik – Tutarlılık

D) Tutarlılık – Süreklilik – Tam Açıklama

E) Tam açıklama – Dönemsellik – Süreklilik

Çözüm 4) Reeskont uygulaması dönemsellik kavramı gereğince, amortisman uygulaması süreklilik kavramı gereğince ve karşılık ayırma uygulamaları ihtiyatlılık kavramı gereğince yapılan muhasebe uygulamalarıdır.

Cevap B şıkkıdır.

5. Peşin ödenen sigorta bedellerinden cari döneme ait olan kısmı aşağıdaki finansal tabloların hangisinde ve hangi muhasebe temel kavramı gereği raporlanır?

A) Bilanço – Tam açıklama

B) Bilanço – Dönemsellik

C) Gelir Tablosu – Dönemsellik

D) Gelir Tablosu – Tam açıklama

E) Bilanço – İhtiyatlılık

Çözüm 5) Peşin ödenen sigorta bedellerinin o döneme düşen kısmı o dönemin gelir tablosunda raporlanır. Gelecek muhasebe dönemine ait olan ve faydası gelecek muhasebe döneminde tükenecek olan kısmı ise bilançoda Gelecek Aylara Ait Giderler hesabında bekletilir. Bu uygulama dönemsellik kavramı gereğince yapılan bir uygulamadır.

Cevap C şıkkıdır.

6. 1 Dolar 1.3 TL iken alınan Dolarların dönem sonu kurunun 1.35 TL olduğu tespit edilmiş ve gerekli değerleme kayıtları yapılmıştır. Yapılan bu değerleme kayıtları hangi muhasebe temel kavramı gereği yapılmaktadır?

A) Tam açıklama kavramı

B) Dönemsellik kavramı

C) Tarafsızlık ve objektif belgelendirme kavramı

D) Parayla ölçülme kavramı

E) İhtiyatlılık kavramı

Çözüm 6) Yabancı paralar alındıklarında işlem tarihindeki kurla Türk lirasına çevrilip dönem sonunda ise dönem sonu kuru ile Türk lirasına çevrilip değerlendirilir. Yapılan bu işlem para ile ölçülme kavramının gereği olarak yapılan bir işlemdir. Bu kavram işlemlerin muhasebe kayıtlarına ortak bir ölçü olarak ulusal para birimi ile geçirilmesinin gereğini ifade eder.

Cevap D şıkkıdır.

7. Alacak senetlerine reeskont ayırdığı dönem borç senetlerine reeskont ayırmayan bir işletme aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisini çığnemiş olur?

A) Tam açıklama kavramı

B) Dönemsellik kavramı

C) Tarafsızlık ve objektif belgelendirme kavramı

D) Parayla ölçülme kavramı

E) Tutarlılık kavramı

Çözüm 7) Tutarlılık kavramının birinci boyutu, benzer işlemler için benzer muhasebe uygulamalarının yapılmasının gerekliliğini ifade eder. O halde alacak senetlerine reeskont ayırıp ta borç senetlerine reeskont ayırmayana işletme tutarlılık kavramının gereğini yerine getirmemiş olur.

Cevap E şıkkıdır.

8.

I- Amortisman ayrılması

II- Karşılık ayrılması

III- Reeskont ayrılması

Yukarıdaki muhasebe işlemlerinden hangileri “ihtiyatlılık” kavramı gereği yapılır?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve III

D) II ve III

E) Yalnız III

Çözüm 8) Amortisman uygulaması süreklilik kavramının gereği olarak yapılan bir uygulamadır. Reeskont ayırma uygulamaları dönemsellik kavramının gereğidir. Bu uygulamalardan sadece karşılık ayrılması uygulaması ihtiyatlılık kavramının gereğidir.
Cevap B şıkkıdır.

9.

I- Alacak senetlerine reeskont ayrılması borç senetlerine ayrılmaması

II- Alacak senetlerine 2006 yılında reeskont uygulanması, 2007 yılında uygulanmaması

III- Amortisman ayırmada azalan bakiyeler yönteminden normal amortisman yöntemine geçilmesi

Yukarıdaki muhasebe politikası seçimleri sonucunda aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisi çığnenmiş olur?

A) Süreklilik kavramı

B) Dönemsellik kavramı

C) Tarafsızlık ve objektif belgelendirme kavramı

D) Parayla ölçülme kavramı

E) Tutarlılık kavramı

Çözüm 9) Muhasebenin temel kavramlarından tutarlılık kavramı, benzer ekonomik işlemler için benzer muhasebe uygulamalarının yapılmasının gereğini ve kullanılan muhasebe politikalarının birbirini izleyen dönemler boyunca değiştirilmeden kullanılmasının gereğini ifade eden kavramdır.
Cevap E şıkkıdır.

10. Peşin ödenmiş kiranın ödendiği dönem ait olan kısmının gider yazılması, sonraki döneme ait kısmının Gelecek Aylara Ait Giderler hesabında izlenmesi aşağıdaki muhasebe temel kavramlarından hangisinin gereğidir?

A) Süreklilik kavramı

B) Tutarlılık kavramı

C) Dönemsellik kavramı

D) Tarafsızlık ve objektif belgelendirme kavramı

E) Maliyet esası kavramı

Çözüm 10) Peşin ödenmiş bir giderin o dönem faydası tükenen kısmının gelir tablosuna gider yazılması, o döneme ait olmayan kısmının ise dönem ayırıcı gider hesaplarında bilançoda izlenmesi dönemsellik kavramının gereğidir.

Cevap C şıkkıdır.

1. Aşağıdakilerden hangisi aktifi düzenleyici hesaplardan bir tanesi değildir?

- A) Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri
- B) Gelecek Aylara Ait Giderler
- C) Birikmiş Amortismanlar
- D) İştirakler Sermaye Taahhütleri
- E) Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı

Çözüm 1) Aktifte yer alan karşılık hesapları, amortisman ve tükenme payı hesapları ile taahhüt hesapları düzenleyici niteliktedir. 103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabı da düzenleyici nitelikteki hesaplardan biridir. Aktifi düzenleyici hesaplar aktiften indirim olarak gösterilen hesaplardır.

Cevap B şıkkıdır.

2. Aşağıdaki hesaplardan hangisi aktif hesaplardan bir tanesi değildir?

- A) Demirbaşlar
- B) Alacak senetleri
- C) Özel Maliyetler
- D) Ödenecek Vergi ve Fonlar
- E) Ticari Mallar

Çözüm 2) Ödenecek vergi ve fonların borç temsil ettiği açıktır. O halde bu hesap bilançonun pasifinde yer almalıdır. Aktifte varlıklar ve alacaklar yer almakta pasifte ise borçlar ve özkaynaklar yer almaktadır.

Cevap D şıkkıdır.

3. Aşağıdakilerden hangisi bilançonun pasifinde yer alan hesaplardan birisi değildir?

- A) Dönem Net Karı
- B) Ödenmemiş Sermaye
- C) Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları
- D) Borç Senetleri
- E) Ödenecek Vergi ve Fonlar

Çözüm 3) Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları hesabı aktifte menkul kıymetler sınıfında yer alan bir hesaptır.

Cevap C şıkkıdır.

4. Aşağıdaki hesaplardan hangisi pasif bir hesap değildir?

- A) Banka Kredileri
- B) Çıkarılmış Tahviller
- C) Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri
- D) Ödenecek Vergi ve Fonlar
- E) Kıdem Tazminatı Karşılıkları

Çözüm 4) Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabı aktifte indirim kalemi olarak gösterilen aktifi düzenleyici bir hesaptır.

Cevap C şıkkıdır.

5. Aşağıdaki hesaplardan hangisi aktif karakterli bir hesap değildir?

- A) Kasa
- B) Hisse Senetleri
- C) Ödenecek Vergi ve Fonlar
- D) Taşıtlar
- E) Ticari Mallar

Çözüm 5) Ödenecek vergi ve fonlar hesabı işletmenin vergi dairesine olan borçlarını izlediği pasif bir hesaptır.

Cevap C şıkkıdır.

6. Aşağıdaki hesaplardan hangisi aktif karakterli bir hesaptır?

- A) Dönem karı
B) Ticari mallar
C) Borç senetleri
D) Çıkarılmış tahviller
E) Ödenmemiş sermaye

Çözüm 6) Ticari mallar hesabı aktifte dönen varlıklar grubunda stoklar sınıfında yer alan bir varlık hesabıdır.

Cevap B şıkkıdır.

7. Aşağıdaki hesap kalemlerinden hangisi bir bilanço hesabı değildir?

- A) Hisse Senetleri Hesabı
B) İştirakler Hesabı
C) İştirakler Yeniden Değerleme artışları
D) İştiraklerden Temettü Gelirleri
E) Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları

Çözüm 7) İştiraklerden temettü gelirleri hesabı gelir tablosunda diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar sınıfında yer alan bir hesaptır.

Cevap D şıkkıdır.

8. İşletmede bulunan ancak işletmeye ait olmayan değerler ile işletmeye ait olmakla birlikte işletmede bulunmayan varlıkların izlenmesi için kullanılan hesaplar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçici hesaplar
B) Nazım hesaplar
C) Aktifi düzenleyici hesaplar
D) Pasifi düzenleyici hesaplar
E) Yardımcı hesaplar

Çözüm 8) İşletmenin varlıklarında ve kaynaklarında, gelirlerinde ve giderlerinde değişmeye neden olmayan, İşletmede bulunan ancak işletmeye ait olmayan değerler ile işletmeye ait olmakla birlikte işletmede bulunmayan varlıkların izlenmesi için kullanılan hesaplara nazım hesap adı verilmektedir.

Cevap B şıkkıdır.

9. Aşağıdaki işletmelerden hangisi Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile düzenlenen Tekdüzen Hesap Planına (TDHP) uymak zorunda değildirler?

- A) Tarım İşletmeleri
B) Konaklama İşletmeleri
C) Eczaneler
D) Finansal Kiralama Şirketleri
E) Üretim İşletmeleri

Çözüm 9) Finansal kurumlardan olan bankalar, sigorta şirketleri, Factöring şirketleri, finansal kiralama (leasing) şirketleri, aracı kurumlar vb Maliye Bakanlığı TDHP kapsamı dışındadırlar. Bu işletmelerin kendilerine ait ayrı hesap planları bulunmaktadır.

Cevap D şıkkıdır.

10. Aşağıdaki hesaplardan hangisi hesap kesiminde borç kalanı vermez?

- A) Verilen Avanslar
B) Alınan Çekler
C) Özel Maliyetler
D) Borç Senetleri
E) Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar

Çözüm 10) Aktif hesaplar borç tarafına kayıtla çalışmaya başlar. Varlıklarda artma olduğunda aktif hesabın borç tarafına varlıklarda bir azalma olduğunda aktif hesabın alacak tarafına kayıt yapılır. Aktif hesaplar dönem sonunda borç kalanı verirler. Pasif hesaplar alacak tarafına kayıtla çalışmaya başlar. Kaynaklarda artma olduğunda pasif hesabın alacak tarafına, kaynaklarda artma olduğunda pasif hesapların borç tarafına kayıt yapılır. Pasif hesaplar dönem sonunda alacak kalanı verirler. Borç senetleri hesabı pasif bir hesap olduğuna göre hesap kesiminde yani dönem sonunda alacak kalanı verir.

Cevap D şıkkıdır.

1. Yevmiye defterine yapılan muhasebe kayıtlarının defteri kebir hesaplarına doğru olarak aktarılıp aktarılmadığını test etmeye yarayan çizelgeye ne ad verilir?

- A) Mizan
- B) Bilanço
- C) Envanter
- D) Yardımcı defter
- E) Gelir Tablosu

Çözüm 1) Mizan muhasebe sürecinde oto kontrol görevi gören ve envanter çalışmalarına ve finansal tabloların hazırlanmasına bir ön hazırlık çalışması niteliğinde bir çizelgedir. Mizandaki rakamlar kesinleşmiş rakamlar olmadığı için analizde kullanılamaz.
Cevap A şıkkıdır.

2. Bir işletmenin varlık ve borçlarının bilanço günündeki değerlerinin, çeşitli ölçütler kullanılarak belirlenmesine ne ad verilir?

- A) Muhasebeleştirme
- B) Aktifleştirme
- C) Değerleme
- D) Menkulleştirme
- E) İtfa etme

Çözüm 2) Varlıklara ve borçlara değer atama süreci değerlendirme olarak adlandırılmaktadır.
Cevap C şıkkıdır.

3. Kesin mizanla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kesin mizanda hesaplar son durumlarıyla yer alırlar.
- B) Kesin mizan envanter işlemlerinden sonra düzenlenir.
- C) Kesin mizanın “Kalanlar” sütunu gelir tablosunu verir.
- D) Kesin mizanın “Kalanlar” sütunu dönem sonu bilançosunu verir.
- E) Yevmiye defterinin borç-alacak toplamı ile kesin mizanın “Toplamlar” sütunu birbirine eşittir.

Çözüm 3) Gelir tablosu hesapları kesin mizanda kalan vermez. Çünkü envanter işlemlerinin son aşamalarında tüm gelir ve gider hesapları 690 Dönem Karı veya Zararı hesabına aktarılarak kapatılmış olurlar. Kesin mizanın kalan sütunu dönem sonu bilançosunu verir.
Cevap C şıkkıdır.

4. Aşağıdaki işlemlerden hangisi muhasebe dışı envanter sırasında yapılan işlemlerden biridir?

- A) Aralıklı envanter yönteminde satılana ticari malların maliyetine ait kaydın yapılması
- B) Alacak senetlerine reeskont ayrılması
- C) Maddi duran varlıklara amortisman ayrılması
- D) Stokların sayılması
- E) Gelir ve gider hesaplarının dönem karı veya zararı hesabına aktarılarak kapatılması

Çözüm 4) Envanter, varlıkların ve borçların sayılmak, tartılmak ve ölçülmek suretiyle değerlendirilmesi ve sonuçların muhasebe kayıtlarına aktarılması işlemidir. Saymak, tartmak ve ölçmek işlemleri muhasebe dışı envanter sırasında gerçekleştirilmektedir. Ortaya çıkan sonuçların ve değerlendirme işlemleriyle ilgisi kayıtların yapılması ise muhasebe içi envanter olarak adlandırılmaktadır.
Cevap D şıkkıdır.

5. Dönem sonunda yapılması gereken muhasebe işlemlerinden hangisi diğerlerine göre daha önce yapılan bir işlemdir?

- A) Geçici mizanın düzenlenmesi
- B) Gelir tablosunun düzenlenmesi
- C) Dönem sonu bilançosunun düzenlenmesi
- D) Kesin mizanın düzenlenmesi
- E) Muhasebe içi envanterin yapılması

Çözüm 5) Dönem sonunda öncelikle geçici mizan düzenlenir. Daha sonra muhasebe dışı envanter çalışmaları yürütülür. Arkasından muhasebe içi envanter işlemleri gerçekleştirilir. Envanter işlemleri bittikten sonra kesin mizan düzenlenir. Kesin mizan düzenlendikten sonra gelir tablosu ve dönem sonu bilançosu hazırlanır.

Cevap A şıkkıdır.

6.

I- Açılış (Dönem başı) bilançosunun yevmiye (günlük deftere) açılış kaydı.

II- Defter-i kebir ' e (büyük deftere) kayıt.

III- Envanter kayıtları (dönem sonu)

IV- Kesin mizan

V- Aralık tarihi itibari ile genel geçici mizan

Yukarıdaki verilen işlemlerin muhasebe sürecindeki doğru sıralaması aşağıdaki şıklardan hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I, II, II, IV ve V
- B) I, II, V, III ve IV
- C) II, I, III, IV ve V
- D) IV, V, I, II, III
- E) III, III, I, IV, V

Çözüm 6) Muhasebe sürecindeki işlemlerin sıralaması aşağıdaki gibidir:

- 1-Açılış (Dönem başı) envanterinin yapılması,
- 2-Açılış (Dönem başı) bilançosunun düzenlenmesi,
- 3-Açılış (Dönem başı) bilançosunun yevmiye defterine açılış kaydı,
- 4-Yevmiye defterine günlük işlemlerin kaydedilmesi,
- 5-Defteri kebir'e kayıt,
- 6- genel geçici mizanın düzenlenmesi,
- 7-Envanter kayıtlarının yapılması (dönem sonu),
- 8- Kesin mizanın düzenlenmesi,
- 9-Gelir tablosunun ve dönem sonu bilançosunun düzenlenmesi,
- 10- Yevmiye defterine kapanış kaydı (ters kayıt).

Cevap B şıkkıdır.

7. Mizanın tanımı hangi şıkta doğru olarak verilmiştir?

- A) Ekonomik İşlemlerin tarih ve sıra numarasıyla günlük olarak kaydedildiği defterdir.
- B) Ek bir finansal tablodur.
- C) Yevmiye defterinden büyük deftere geçirilen hesapların aritmetiksel olarak doğru aktarılıp aktarılmadığını kontrol etmeye yarayan tabloya mizan adı verilir.
- D) Envanter kayıtlarının yapıldığı defterdir.
- E) Bilanço düzenlenmesidir.

Çözüm 7) A şıkında yevmiye defterinin tanımı verilmiştir. Mizan bir defter değildir. B şıkkı yanlıştır. Çünkü mizan bir finansal tablo da değildir. C şıkında verilen ifade mizanın tanımıdır.

Cevap C şıkkıdır.

8. Aşağıdaki işlemlerden hangisi muhasebe dışı envanter sırasında gerçekleştirilen işlemlerden biridir?

- A) Envanter listelerinin hazırlanması
- B) Satılan ticari mallar maliyetinin hesaplanıp kaydının yapılması
- C) Gelir ve gider hesaplarının dönem karı/zararı hesabına aktarılarak kapatılması
- D) Duran varlıklara amortisman ayrılması
- E) Alacak senetlerine reeskont ayrılması

Çözüm 8) Envanter listelerinin hazırlanması muhasebe dışı envanter işlemi sırasında gerçekleştirilen bir işlemdir. Yani varlıkların sayılması, tartılması ve ölçülmesi muhasebe dışı envanterin kapsamındadır. Bu anlamda envanter listelerinin hazırlanması muhasebe dışı envanter işlemi olarak kabul edilir.

Cevap A şıkkıdır.

9. Dönem başı bilançosu düzenlendikten sonra dönem başı bilançosuna dayanarak yapılacak muhasebe işlemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açılış kaydının yapılması
- B) Genel geçici mizanın düzenlenmesi
- C) Dönem başı envanterinin yapılması
- D) Günlük işlemlerin yevmiye defterine kaydedilmesi
- E) Kesin mizanın düzenlenmesi

Çözüm 9) Dönem başı bilançosu düzenlendikten sonra dönem başı bilançosuna dayanarak yapılacak ilk işlem dönem başı bilançosunun yevmiye defterine ilk madde olarak kaydedilmesidir. Bu işlem sırasında dönem başı bilançosunun aktif tarafında yer alan hesaplar ilk yevmiye maddesinin (açılış maddesi) borç tarafına kaydedilir. Dönem başı bilançosunun pasif tarafında yer alan hesaplar ise yevmiye defterinin alacak tarafına kaydedilerek açılır. Bu işlem sırasında sadece düzenleyici hesaplara dikkat etmek gerekir. Düzenleyici hesaplar buldukları tarafın ters mantığı ile çalışmaya başlar. Aktifi düzenleyen bir hesap pasif karakterli, pasifi düzenleyen bir hesap aktif karakterli çalışır.

Cevap A şıkkıdır.

10. Mizan aracılığı ile defterler arasında otokontrolün sağlanabilmesi için, mizanının borç ve alacak toplamı ile aşağıdakilerden hangisi karşılaştırılır?

- A) Defteri kebir toplamıyla
- B) Bilanço toplamlarıyla
- C) Yevmiye defteri toplamlarıyla
- D) İşletme defteri toplamlarıyla
- E) Mizan kalanlarıyla

Çözüm 10) Mizanda aranan eşitlik mizan toplamının yevmiye defteri toplamına eşit olmasıdır. Eğer bu eşitlik sağlanmıyorsa yevmiye defterine yapılan kayıtların defteri kebirlerle aktarılması sırasında rakamsal hata yapılmış demektir.

Cevap C şıkkıdır.

Temel Muhasebe Denklemi

10

1.İşletme 500.000 TL nakit mevcudu ile işe başlamıştır. Bu işletme 50.000TL yarısı peşin diğer yarısı vadeli olmak üzere ticari mal satın almıştır. Maliyet bedeli 25.000 TL olan ticari malları 55.000 TL'ye peşin olarak satmıştır. Buna göre işletmenin yapmış olduğu bu iki ekonomik işlemden sonra bilançonun görünümü nasıl değişir?

- A) Aktif ve Pasif Toplamı artar. B) Aktif ve Pasif Toplamı değişmez.
C) Aktif Toplamı artar, Pasif Toplamı azalır. D) Aktif ve Pasif Toplamı azalır.
E) Bilançoda herhangi bir değişiklik olmaz.

Çözüm 1) Yarısı peşin yarısı vadeli olarak ticari mal satın alındığında veresiye sayılan tutar kadar aktif ve pasif toplamı artar. Daha sonra maliyet bedeli 25.000 TL olan ticari mallar 55.000 TL'ye satıldığında kar kadar daha aktif ve pasif toplamı artar.

Cevap A şıkkıdır.

2.İşletme 9.000 TL'lik ticari mal mevcudu ile işe başlamıştır. Bu işletme 3.000 TL'lik ticari malı maliyet bedeliyle peşin olarak satmıştır. Bu ekonomik işlemden sonra bilançoda nasıl bir değişme olur?

- A) Aktif ve Pasif toplamı artar. B) Aktif ve Pasif toplamı azalır.
C) Aktif ve Pasif toplamı değişmez. D) Gelir tablosunda zarar gerçekleşir.
E) Aktif toplamı artar, Pasif toplamı değişmez.

Çözüm 2) Ticari malların maliyet bedeli ile satılması durumunda kar veya zarar söz konusu olmadığına göre aktif ve pasif toplamı da değişmeyecektir.

Cevap C şıkkıdır.

3.İşletme 30.000 TL'lik ticari mal mevcudu ile işe başlamıştır. Bu işletme maliyet bedeli 5.000 TL olan ticari malı 10.000 TL'ye vadeli olarak satmıştır. Bu ekonomik işlemden sonra bilanço düzenlenirse bilançoda nasıl bir değişme olur?

- A) Aktif ve Pasif toplamı artar. B) Aktif ve Pasif toplamı azalır.
C) Aktif ve Pasif toplamı değişmez. D) Aktif toplamı azalır, Pasif toplamı artar.
E) Aktif toplamı artar, Pasif toplamı azalır.

Çözüm 3) Maliyet bedeli 5.000 TL olan ticari mallar 10.000 TL'ye satıldığına göre kar kadar aktif ve pasif toplamında artma olacaktır.

Cevap A şıkkıdır.

4.Aşağıdaki işlemlerden hangisi bilanço toplamını değiştirmeyen bir mali işlemdir?

- A) Karlı olarak nakden ticari mal satılması,
B) Duran varlıklara amortisman ayrılması,
C) Bankaya olan kredi borcunun geri ödenmesi,
D) Alacak senetlerinin teminat olarak verilmesi,
E) Bankadaki mevduat hesabına faiz tahakkuk ettirilmesi,

Çözüm 4)

A- Karlı olarak nakden ticari mal satılırsa; aktif ve pasif toplamı kar kadar artar.

B- Duran varlıklara amortisman ayrıldığında ayrılan amortisman kadar aktif ve pasif toplamı azalacaktır.

C- Bankaya olan kredi borcunun geri ödenmesi durumunda ödenen tutar kadar aktif ve pasif toplamı azalacaktır.

D- Alacak senetlerinin teminat olarak verilmesi durumunda asli hesaplarda bir değişme olmayacaktır. Aktif ve pasif toplamı da değişmeyecektir.

E- Bankadaki mevduat hesabına faiz yürütülmesi durumunda aktif ve pasif toplamı faiz kadar artar.

Cevap D şıkkıdır.

5. Bilanço eşitliği ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Bir varlıkta bir artma olursa aynı tutarda bir başka varlık azalır.
- B) Bir varlıkta artma olursa kaynaklarda da aynı tutarda artma olur.
- C) Kaynaklarda bir azalma olursa varlıklarda da bir azalma olur.
- D) Varlıklardaki bir artma gelirdir ve kaynak tutarını artırır.
- E) Varlıklarda bir artma olduğunda kaynaklarda azalma olur.

Çözüm 5) Varlıklarda artma olduğunda kaynaklarda azalma olması olasılığı yoktur. Cevap E şıkkıdır.

6. Aşağıdaki işlemlerden hangisi bilanço toplamını artırıcı bir etkide bulunur?

- A) Bankaya para yatırılması
- B) Nakden taşıt satın alınması
- C) Tahvil çıkarılması
- D) Alacak senetlerinin tahsil edilmesi
- E) Satıcılara olan borcun ödenmesi

Çözüm 6)

A- Bankaya para yatırıldığında iki aktif kalem arasında bir yer değiştirme olur kasa azalır banklara hesabı artar, aktif toplamında bir değişme olmaz.

B- Nakden taşıt satın alındığında dönen varlıklarda kasada azalma olurken duran varlıklarda aynı tutarda taşıtlarda artma olur, aktif toplamı değişmez.

C- Tahvil çıkarıldığında dönen varlıklarda gelen para kadar artma olur, pasifte uzun vadeli yabancı kaynaklarda artma olur, aktif pasif toplamı artar.

D) Alacak senetleri tahsil edildiğinde iki dönen varlık hesabı arasında değişme olur, kasa artarken alacak senetlerinde azalma olur, aktif toplamı değişmez.

E) Satıcılara olan borcun ödenmesi durumunda aktifte kasada bir azalma olurken pasifte de satıcılar hesabında bir azalma olur, aktif pasif toplamı azalır.

Cevap C şıkkıdır.

7. İşletme 30.000.TL'lik ticari mal mevcudu ile işe başlamıştır. Bu işletme maliyet bedeli 5.000 TL olan ticari malı 10.000 TL'ye vadeli olarak satmıştır. Bu ekonomik işlemten sonra bilanço düzenlenirse bilançoda nasıl bir değişme olur?

- A) Aktif ve Pasif toplamı artar.
- B) Aktif ve Pasif toplamı azalır.
- C) Aktif ve Pasif toplamı değişmez.
- D) Aktif toplamı azalır, Pasif toplamı artar.
- E) Aktif toplamı artar, Pasif toplamı azalır.

Çözüm 7) Yapılan satış karlı bir satış olduğuna göre kar kadar aktif ve pasif toplamı artacaktır. Cevap A şıkkıdır.

8. A işletmesi 2007 dönemi süresinde toplam olarak 5.000.000 TL'lik ticari mal satmış olup bu malların maliyeti 3.000.000 TL'dir. Ayrıca 250.000 TL kira gideri, 50.000 TL'lik elektrik gideri ve 700.000 TL'lik ücret ödemiştir. Bu verilere göre işletmenin faaliyet sonucu nedir?

- A) 1.000.000 TL kar
- B) 2.000.000 TL kar
- C) 1.000.000 TL zarar
- D) 2.000.000 TL zarar
- E) 2.500.000 TL kar

Çözüm 8)

Brüt Satışlar	5.000.000
Satışların Maliyeti	(3.000.000)
Brüt Satış Karı	2.000.000
Faaliyet Giderleri	(1.000.000)
- Kira Gideri:	250.000
- Elektrik Gideri:	50.000
- İşçilik Gideri:	700.000
Faaliyet Karı	1.000.000 TL'dir.

Cevap A şıkkıdır.

9. Aşağıdaki işlemlerden hangisi bilançonun hem aktifini hem pasifini etkileyerek bilanço toplamının artmasına sebep olan mali bir işlemdir ?

- A) Senet keşide edilerek ticari mal alınması
- B) Çek ciro ederek ticari mal satın alınması
- C) Peşin parayla taşıt satın alınması
- D) Bankadaki hesaptan para çekilmesi
- E) Peşin parayla ticari mal satın alınması

Çözüm 9)

A- Senet keşide edilerek ticari mal satın alınması durumunda hem aktifte hem de pasifte aynı tutarda bir artma olacaktır.

B- Çek ciro edilerek ticari mal alınması durumunda bir aktifte azalma olurken bir başka aktifte aynı tutarda artma olacaktır. Bu işlem aktif pasif toplamını değiştirmeyecektir.

C- Peşin para ile taşıt satın alınması durumunda aktifte bir yer değiştirme olacaktır. Aktif pasif toplamı değişmeyecektir.

D- Bankadan mevduat hesabından para çekildiğinde aktif pasif toplamı değişmeyecektir.

E) Peşin para ile ticari mal satın alınması durumunda aktif pasif toplamı değişmeyecektir.

Cevap A şıkkıdır.

10. "D" İşletmesine ait bazı bilgiler aşağıda verilmiştir.

Dönem başı varlıkları : 800.000

Dönem sonu varlıkları : 525.000

Dönem başı borçları : 600.000

Dönem sonu borçları : 225.000

İşletmenin faaliyetleri sonucu elde ettiği kar veya zararı kaç TL' dir?

- A) 800.000 Kar
- B) 275.000 Kar
- C) 700.000 Kar
- D) 100.000 Kar
- E) 100.000 Zarar

Çözüm 10)

Bilanço yaklaşımına göre kar, dönem başı öz sermayesi ile dönem sonu öz sermayesi arasındaki olumlu farktır.

Varlıklar = Sermaye + Borçlar temel muhasebe denkleminde hareket edersek:

Dönem başı $800.000 = 600.000 + \text{Sermaye}$

Sermaye (Dönem başı) = 200.000 TL' dir.

Dönem sonu $525.000 = 225.000 + \text{Sermaye}$

Sermaye (Dönem sonu) = 300.000 TL' dir.

O halde dönem başındaki 200.000 TL sermaye dönem sonunda 300.000 TL'ye çıktığına göre 100.000 TL kar gerçekleşmiştir.

Cevap D şıkkıdır.

1. Aşağıdakilerden hangisi VUK'a göre defter tutma ile ilgili usul hükümlerinden biri değildir?

- A) Defterler Türkçe tutulmak zorundadır.
- B) Defterlere TL cinsinden kayıt yapılması zorunludur.
- C) Defterlerin yaprağı ciltten koparılamaz.
- D) Defterlerin tasdikinin yaptırılması gerekmektedir.
- E) Defterler bilgisayar ortamında tutulmak zorundadır.

Çözüm 1) VUK'a göre defterlerin bilgisayar ortamında tutulma zorunluluğu bulunmamaktadır. İsteğe bağlı olarak işletmeler bilgisayar ortamında kayıt tutabilmektedirler. Buna rağmen defterlerin çıktılarının daha önceden tasdik ettirilmiş sürekli formlara alınması ve VUK'a göre yasal süre olan 5 yıl saklanması gerekmektedir.

Cevap E şıkkıdır.

2. Aşağıdaki bilgilerden hangisi bir ücret bordrosunda yer almaz?

- A) Gelir vergisi stopajı
- B) SSK işçi payı kesintisi
- C) İşsizlik sigortası işçi payı kesintisi
- D) Kıdem tazminatı yükü
- E) Net ücret

Çözüm 2) Ücret bordrosu VUK'na göre hazırlanması gereken ispatlayıcı belgelerden bir tanesidir. İşverenin vergi sorumlusu sıfatı ile düzenlemek zorunda olduğu bir belgedir. Brüt ücretten net ücrete nasıl ulaşıldığını göstermektedir. Kıdem tazminatı yükünün ücret bordrosunda gösterilmesi söz konusu değildir.

Cevap D şıkkıdır.

3. Vergi usul Kanunu'na göre defter ve belgelerin kaç yıl süreyle saklanması gerekmektedir?

- A) 3 yıl
- B) 5 yıl
- C) 7 yıl
- D) 10 yıl
- E) 15 yıl

Çözüm 3) Vergi Usul Kanununun defter ve vesikaları muhafaza başlıklı 253. maddesine göre, "Vergi Usul kanunu hükümlerine göre defter tutmak mecburiyetinde olanlar, tuttıkları defterlerle Vergi Usul Kanununun 227. maddesinden sonra başlayan kısımda belirtilen düzenledikleri vesikaları, ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılından başlayarak beş yıl süre ile muhafaza etmeye mecburdurlar."

Cevap B şıkkıdır.

4. Satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.

- A) Sevk irsaliyesi
- B) Fatura
- C) Serbest meslek makbuzu
- D) Ücret bordrosu
- E) Yolcu taşıma bileti

Çözüm 4) Soruda bahsedilen belge faturadır. Faturada en az aşağıdaki bilgiler bulunması gerekir:

1. Faturanın düzenlenme tarihi, seri ve sıra numarası;
2. Faturayı düzenleyeninin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası;
3. Müşterinin adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası;
4. Malın veya işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarı;
5. Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası.

5. Aşağıdakilerden hangisi Türk Ticaret Kanununda düzenlenen belgelerden birisi değildir?

- A) Poliçe
B) Çek
C) Müstahsil makbuzu
D) Konşimento
E) Hisse senedi

Çözüm 5) Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenen belgeler aşağıdaki gibidir: Poliçe, bono, çek, hisse senedi, tahvil, emtia senetleri, ordino, konşimento, manifesto, hamule senedi, taşıma senedi. Müstahsil makbuzu, Vergi Usul Kanununda düzenlenen bir belgedir.
Cevap C şıkkıdır.

6. Aşağıdakilerden hangisi Vergi Usul Kanununda düzenlenen belgelerden biri değildir?

- A) Fatura
B) Sevk İrsaliyesi
C) Gider Pusulası
D) Taşıma senedi
E) Yolcu listeleri

Çözüm 6) Vergi usul Kanununda yer alan ispatlayıcı belgeler şunlardır: Fatura, sevk irsaliyesi, perakende satış belgeleri, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, ücret bordrosu, yolcu listeleri, günlük müşteri listeleri, muhabere evrakı ve diğer belgeler. Taşıma senedi ise Türk Ticaret Kanununda yer alan belgelerden biridir.
Cevap D şıkkıdır.

7.

KASA	2.900	
ALICILAR	3.000	
YURTIÇI SATIŞLAR		5.000
HESAPLANAN KDV		900

Yukarıdaki yevmiye maddesi ne tür bir maddedir?

- A) Basit madde
B) Bileşik madde
C) Karma madde
D) Kompleks madde
E) Düzeltme maddesi

Çözüm 7) Bu madde karma maddeye bir örnektir. Yevmiye maddesi türleri aşağıdaki gibi açıklanabilir:

Basit madde: Bir hesap borçlanırken diğer hesabın alacaklandığı madde türüdür.

Bileşik Madde: Bir hesaba karşılık iki hesabın borçlandığı veya alacaklandığı maddedir.

Karma Madde (Karmaşık madde): Birkaç borçlu hesaba karşılık, birkaç alacaklı hesabın veya birkaç hesaba karşılık, birkaç borçlu hesabın izlediği maddedir.

8. Defteri kebirde tek bir sayfaya işlenen ana hesabın alt hesaplarını izlediğimiz defterlere yardımcı defterlere ne ad verilir?

- A) Ana defter
B) Yardımcı defter
C) Amortisman defteri
D) Alt defter
E) Yevmiye defteri

Çözüm 8) Defter-i kebirde tek bir sayfaya işlenen ana hesabın alt hesaplarını izlediğimiz defterlere yardımcı defterler denir. Yardımcı defterlerdeki alt hesapların borç toplamları ana hesabın borç toplamına alacak toplamları ana hesabın alacak toplamına eşit olmalıdır.

B	102 Bankalar	A	B. 102.01. İş Bankası	A	B 102.02. Ziraat Bankası
	175.000.000	55.000.000	100.000.000	25.000.000	75.000.000 30.000.000

Cevap B şıkkıdır.

9. Ekonomik işlemlerin tarih ve sıra numarası ile maddeler halinde yazıldığı muhasebe defterine ne ad verilir?

- A) Yevmiye defteri
- B) Defteri kebir
- C) Envanter defteri
- D) Muavin defter
- E) İmalat defteri

Çözüm 9) Ekonomik işlemlerin tarih ve sıra numarası ile kaydedildiği deftere yevmiye defteri (günlük defter) adı verilmektedir. Yevmiye defterinde her bir ekonomik işlemin ayrı olarak kaydedildiği aralığa yevmiye maddesi adı verilmektedir. Bir yevmiye maddesi örneği aşağıdaki gibidir.

1	----- Tarih -----		
	BORÇLU HESAP	Borç Tutarı	
	ALACAKLI HESAP		Alacak Tutarı
	----- / -----		

10. Yevmiye defterine maddeler halinde kaydedilmiş olan ekonomik işlemleri buradan alarak sistemli bir şekilde ilgili hesaplara dağıtan ve sınıflandırılmış olarak bu hesaplarda toplamaya yarayan defter aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yevmiye defteri
- B) Defteri kebir
- C) Envanter defteri
- D) Muavin defter
- E) İmalat defteri

Çözüm 10) Hesapların sınıflandırılması için kullanılan ve hesapların yer aldığı defter defteri kebirdir. İlk kayıt yevmiye defterine yapılır buradan defteri kebere aktarılır. Cevap B şıkkıdır.

Bilanço

10

1. Aşağıdakilerden hangisi bir bilanço hesabı değildir?

- A) Gelir Tahakkukları
B) Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri
C) Özel Maliyetler
D) Genel Yönetim Giderleri
E) Bankalar

Çözüm 1) Gider ve gelir hesapları gelir tablosu hesaplarıdır. Adında gider geçmekle birlikte, Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri bilançoda, maddi olmayan duran varlıklar grubunda yer alan bir hesaptır. Cevap D şıkkıdır.

2. Aşağıdakilerden hangisi mali tabloların amaçlarından birisi değildir?

- A) Yatırımcılar, kredi verenler ve diğer ilgililer için karar almada yararlı bilgiler sağlamak
B) Gelecekteki nakit akımlarını değerlendirmede yararlı bilgiler sağlamak,
C) Varlıklardaki, kaynaklardaki değişiklikler ile işletme faaliyetlerinin sonuçları hakkında bilgi sağlamak
D) Defterlere kayıt yapılmasını kolaylaştırmak
E) Karlılık analizleri yapabilmek

Çözüm 2) Defterlere kayıt yapılmasının mali tablo amaçları ile ilgisi bulunmamaktadır. Mali tabloların amacı karar vericilerinin, karar almasına yardımcı olmaktır. Cevap D şıkkıdır.

Aşağıdaki 2 soruyu verilere göre cevaplayınız.

“AA” işletmesinin bilanço kalemleri aşağıdaki gibidir.

KASA	: 1.800.000
BİNALAR	: 1.700.000
MAKİNE TESİS VE CİHAZLAR	: 1.900.000
TİCARİ MALLAR	: 1.600.000
ALICILAR	: 2.000.000
SATICILAR	: 3.000.000

3. Buna göre bilançonun pasif toplamı kaç TL'dir?

- A) 4.000.000
B) 5.000.000
C) 7.000.000
D) 8.000.000
E) 9.000.000

Çözüm 3)**“AA” İşletmesi ..... Tarihli Bilançosu**

AKTİF			PASİF
KASA	1.800.000	SATICILAR	3.000.000
ALICILAR	2.000.000	SERMAYE	6.000.000
TİCARİ MALLAR	1.600.000		
BİNALAR	1.700.000		
TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR	1.900.000		
AKTİF TOPLAMI	9.000.000	PASİF TOPLAMI	9.000.000

Cevap E şıkkıdır.

4. Buna göre işletmenin sermayesi kaç TL'dir?

- A) 4.000.000
B) 5.000.000
C) 6.000.000
D) 7.000.000
E) 8.000.000

Çözüm 4)

Cevap C şıkkıdır.

5. Aşağıdaki bilançoda hangi hesap yanlış tarafa yazılmıştır?

Aktif	Pasif
KASA	SATICILAR
ALACAK SENETLERİ	BANKA KREDİLERİ
BORÇ SENETLERİ	DÖNEM NET KARI
BİNALAR	
DEMİRBAŞLAR	

A) Kasa
C) Satıcılar
E) Sermaye

B) Dönem Net Kârı
D) Borç Senetleri

Çözüm 5) Borç senetleri hesabı bilançonun pasifinde ticari borçlar sınıfında yer alan bir hesaptır. Cevap D şıkkıdır.

6. Aşağıdaki bilançoda verilen hesaplardan hangisi yanlış tarafa yazılmıştır?

Aktif	Pasif
KASA	SATICILAR
BANKALAR	BANKA KREDİLERİ
ALACAK SENETLERİ	ALACAK SENETLERİ REESKO.
TİCARİ MALLAR	SERMAYE
DEMİRBAŞLAR	DÖNEM NET KARI

A) Alacak Senetleri
C) Alacak Senetleri Reeskontu
E) Sermaye

B) Demirbaşlar
D) Dönem Net Karı

Çözüm 6) Alacak Senetleri Reeskontu Hesabı aktifte ticari alacaklar sınıfından indirim kalemi olarak gösterilen aktif düzenleyici bir hesaptır. Cevap C şıkkıdır.

7. Aşağıdaki bilgilere göre işletmenin kâr ya da zararını hesaplayınız.

TİCARİ MALLAR	5.000		
BİNALAR	1.000		
ALACAK SENETLERİ	2.000		
MAKİNE TESİS VE CİHAZLAR	4.000		
BANKA KREDİLERİ	8.000		
ALICILAR	3.000		
BORÇ SENETLERİ	2.000		
SATICILAR	3.000		
SERMAYE	5.000		
KASA	5.000		
A) 2.000 ZARAR	B) 2.000 KAR	C) 1.000 ZARAR	
D) 1.000 KAR	E) 3.000 KAR		

Çözüm 7)

AKTİF			PASİF
KASA	5.000	BANKA KREDİLERİ	8.000
ALICILAR	3.000	SATICILAR	3.000
ALACAK SENETLERİ	2.000	BORÇ SENETLERİ	2.000
TİCARİ MALLAR	5.000	SERMAYE	5.000
BİNALAR	1.000	DÖNEM NET KARI	2.000
TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR	4.000		
AKTİF TOPLAMI	20.000	PASİF TOPLAMI	20.000

Cevap B şıkkıdır.

8. Bilanço ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bilançoda varlıklar dönen varlıklar ve duran varlıklar olmak üzere sınıflandırılır.
 B) Bilanço işletmenin yatırımlarının durumunu ve finansal durumunu gösteren bir finansal tablodur.
 C) Bilançoda işletmenin nakit akımları da görülebilir.
 D) Bilanço tahakkuk esasına göre düzenlenen bir finansal tablodur.
 E) Özkaynaklar bilançonun pasifinde yer alır.

Çözüm 8) Bilançoda işletmenin nakit hareketlerini görmek mümkün değildir. Nakit ile ilgili olarak bilançoda sadece kasa hesabının kalanı görülebilir. Nakit hareketleri nakit esasına göre düzenlenen bir finansal tablo olan nakit akım tablosunda görülebilir.

Cevap C şıkkıdır.

9. Aktif toplamı 10.000 TL olan bir işletme yarısı peşin yarısı veresiye olarak 2.000 TL + % 18 KDV bedelle ticari mal aldıktan sonraki aktif toplamı ne olur?

- A) 10.360 TL
 B) 11.000 TL
 C) 11.180 TL
 D) 12.000 TL
 E) 12.360 TL

Çözüm 9) $2.000 \text{ TL} + 360 \text{ TL} = 2.360 \text{ TL}$ KDV Dahil Tutar

$2.360 / 2 = 1.180 \text{ TL}$ kasadan ödenmiştir.

$2.360 / 2 = 1.180 \text{ TL}$ veresiye borçlanılmıştır. O halde aktif pasif toplamındaki net artış 1.180 TL olacaktır. İşlemden önce aktif toplamı 10.000 TL olduğuna göre yeni toplam 11.180 TL olacaktır.

Cevap C şıkkıdır.

10. Aşağıda bilanço verileri yer alan işletmenin sermayesi kaç TL'dir?

Kasa	10.000
Bankalar	20.000
Ticari Mallar	80.000
Demirbaşlar	100.000
Birikmiş Amortismanlar	40.000
Alacak Senetleri	30.000
Satıcılar	40.000
Banka Kredileri	30.000

- A) 100.000
 B) 110.000
 C) 120.000
 D) 130.000
 E) 150.000

Çözüm 10)

AKTİF		PASİF	
KASA	10.000	BANKA KREDİLERİ	30.000
BANKALAR	20.000	SATICILAR	40.000
ALACAK SENETLERİ	30.000	SERMAYE	130.000
TİCARİ MALLAR	80.000		
DEMİRBAŞLAR	100.000		
BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	(40.000)		
	200.000		200.000

Cevap D şıkkıdır.

1. Aşağıdaki hesaplardan hangisi gelir tablosunda "faaliyet giderleri" grubunda yer alır?

- A) Genel Yönetim Giderleri Hesabı
- B) Satılan Ticari Mallar Maliyeti Hesabı
- C) Menkul Kıymet satış Zararları Hesabı
- D) Karşılık Giderleri
- E) Kambiyo Zararları

Çözüm 1) Gelir tablosunun Faaliyet Giderleri sınıfında yer alan hesaplar aşağıdaki gibidir:

63 Faaliyet Giderleri

- 630 Araştırma Ve Geliştirme Giderleri
  - 631 Pazarlama Satış Ve Dağıtım Giderleri
  - 632 Genel Yönetim Giderleri
- Cevap A şıkkıdır.

2. Aşağıdakilerden hangisi gelir tablosu hesabı değildir?

- A) Komisyon Gelirleri
- B) Önceki Dönem Gelir ve Karları
- C) Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri
- D) Borç ve Gider Karşılıkları
- E) Yurtiçi Satışlar

Çözüm 2) Borç ve gider karşılıkları, bilançoda yabancı kaynaklar arasında raporlanır. Gelir tablosu hesabı değildir.

Cevap D şıkkıdır.

3. Gelir tablosu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İşletmenin belirli bir tarihteki karının kimlere dağıtıldığını gösterir.
- B) İşletmenin belli bir dönemde elde ettiği gelirleri ve katlandığı giderleri gösterir.
- C) İşletmenin belli bir dönemdeki nakit kaynak ve kullanımını gösterir.
- D) İşletmenin belirli bir tarihteki gelir ve giderlerini gösterir.
- E) İşletmenin belirli bir tarihteki varlıklarını ve kaynaklarını gösterir.

Çözüm 3) Gelir tablosu bir işletmenin belirli bir döneme ait gelir ve hasılatı ile gider maliyetini karşılaştırmak suretiyle faaliyet sonuçlarını yani kar zararını gösteren dinamik bir finansal tablodur.

Cevap B şıkkıdır.

4. "Konusu Kalmayan Karşılıklar" hesabı, gelir tablosunda aşağıdaki hangi hesap grubu içinde yer alır?

- A) Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Kârlar
- B) Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar
- C) Faaliyet Giderleri
- D) Olağandışı Gelir ve Kârlar
- E) Olağandışı Gider ve Zararlar

Çözüm 4) "Konusu Kalmayan Karşılıklar" hesabı gelir tablosunun diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar hesap sınıfında yer almaktadır.

Cevap A şıkkıdır.

5.Aşağıdaki hesaplardan hangisi Gelir Tablosunda “faaliyet giderleri” grubu içinde yer alan hesaplardan bir tanesidir?

- A) Araştırma ve Geliştirme Giderleri
- B) Komisyon Giderleri
- C) Finansman Giderleri
- D) Karşılık Giderleri
- E) Reeskont Faiz Giderleri

Çözüm 5) Gelir tablosunda 63 Faaliyet Giderleri sınıfında yer alan 3 adet hesap bulunmaktadır. Bunlar:

- 630 Araştırma ve Geliştirme Giderleri
  - 631 Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri
  - 632 Genel Yönetim Giderleri
- Cevap A şıkkıdır.

6.Aşağıdakilerden hangisi gelir tablosunun “Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar” bölümünde yer almaz?

- A) Faiz Gelirleri
- B) Kambiyo Karları
- C) Menkul Kıymet Satış Karları
- D) Yurtiçi Satışlar
- E) İştiraklerden Temettü Gelirleri

Çözüm 6) Yurtiçi Satışlar Hesabı, işletmenin ana faaliyet geliri olarak Satışlar bölümünde yer alır. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar hesap sınıfında yer alan hesapların görünümü aşağıdaki gibidir:

- 64 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR
  - 640 İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ
  - 641 BAĞLI ORTAKLIKLARDAN TEMETTÜ GELİRLERİ
  - 642 FAİZ GELİRLERİ
  - 643 KOMİSYON GELİRLERİ
  - 644 KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR
  - 645 MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI
  - 646 KAMBİYO KARLARI
  - 647 REESKONT FAİZ GELİRLERİ
  - 649 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR
- Cevap D şıkkıdır.

7.Aşağıdaki hesaplardan hangisi dönem sonunda Dönem Kârı veya Zararı hesabına devredilmez?

- A) Karşılık Giderleri Hesabı
- B) Satıştan İadeler Hesabı
- C) Yurtiçi Satışlar Hesabı
- D) Satılan Ticari Mallar Maliyeti Hesabı
- E) Ticari Mallar Hesabı

Çözüm 7) Ticari mallar hesabı bir bilanço hesabıdır. 690 nolu Dönem Karı veya Zararı hesabına devredilerek dönem sonunda kapatılan hesaplar gelir ve gider hesaplarıdır. Cevap E şıkkıdır.

Aşağıdaki 2 soruyu aşağıdaki verilere göre cevaplayınız.

BRÜT SATIŞLAR	900.000.000
FAALİYET GİDERLERİ	100.000.000
SATIŞLARIN MALİYETİ	350.000.000
DİĞER FAAL. OLAĞAN GELİR VE KARLAR	150.000.000
OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	50.000.000
FİNANSMAN GİDERLERİ	75.000.000
SATIŞ İNDİRİMLERİ	100.000.000
OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	20.000.000

8. İşletmenin gelir tablosu ile ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir. Brüt Satış kârını ya da zararını bulunuz.

- A) 400.000.000 Brüt Kâr
B) 450.000.000 Brüt Kâr
C) 500.000.000 Brüt Kâr
D) 550.000.000 Brüt Kâr
E) 600.000.000 Brüt Kar

Çözüm 8)

BRÜT SATIŞLAR	900.000.000
SATIŞ İNDİRİMLERİ	(100.000.000)
NET SATIŞLAR	800.000.000
SATIŞLARIN MALİYETİ	(350.000.000)
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	450.000.000

Cevap B şıkkıdır.

9. İşletmenin faaliyet kârı kaç TL'dir.?

- A) 350.000.000
B) 400.000.000
C) 450.000.000
D) 500.000.000
E) 550.000.000

Çözüm 9)

BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	450.000.000
FAALİYET GİDERLERİ	(100.000.000)
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	350.000.000

Cevap A şıkkıdır.

10. İşletmenin olağan kârı ne kadardır?

- A) 350.000.000
B) 400.000.000
C) 425.000.000
D) 450.000.000
E) 500.000.000

Çözüm 10)

FAALİYET KARI VEYA ZARARI	350.000.000
DİĞER FAAL. OLAĞAN GELİR VE KARLAR	150.000.000
DİĞER FAAL. OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR	(---)
FİNANSMAN GİDERLERİ	(75.000.000)
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	425.000.000

Cevap C şıkkıdır.

Hazır Değerler

15

1. Aşağıdaki işlemlerden hangisinden sonra kasa hesabının alacak tarafına kayıt yapılmaz?

- A) Bankaya mevduat hesabına para yatırılması
- B) Bankaya kredi borcu için para ödenmesi
- C) Borç senetlerinin ödenmesi
- D) Kasa fazlasının tespit edilmesi
- E) Peşin olarak ticari mal satın alınması

Çözüm 1) Kasa hesabı aktif bir hesap olup artışlar kasa hesabının borcuna azalışlar ise kasa hesabının alacak tarafına kaydedilir. Kasa fazlası tespit edildiğinde 100 Kasa hesabının borç tarafına 397 Sayım ve Tesellüm Fazlaları hesabının alacak tarafına kayıt yapılması gerekmektedir.

Cevap D şıkkıdır.

2. Aşağıdaki ekonomik işlemlerden hangisi banka hesabının alacak tarafına kaydedilmez?

- A) Bankadan para çekilmesi
- B) Verilen çeklerin bankadan ödendiğinin öğrenilmesi
- C) Banka hesabı üzerinden hisse senedi satın alınması
- D) Kredi kartı slipi ile satış yapılması
- E) Olumsuz kur farkından dolayı bankadaki paranın Türk Lirası karşılığının azalması

Çözüm 2) Bankalar hesabı aktifte dönen varlıklar grubunda, hazır değerler sınıfında yer alan bir hesaptır. Artışlar için hesabın borç tarafına, azalışlar için hesabın alacak tarafına kayıt yapılır. Kredi kartı ile satış yapıldığında Bankalar hesabına değil 108 Diğer Hazır Değerler hesabında (yoldaki para) olarak izlenmektedir. Diğer şıklarda bankadaki parada azalmaya neden olan işlemler olduğu için Bankalar hesabının alacak tarafına kayıt yapılır.

Cevap D şıkkıdır.

3. Çek keşide edilerek ticari mal satın alındığında aşağıdaki hesaplardan hangisinin alacak tarafına kayıt yapılır?

- A) Ticari Mallar
- B) İndirilecek KDV
- C) Hesaplanan KDV
- D) Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri
- E) Borç Senetleri

Çözüm 3) Çek keşide edildiğinde 103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabının alacak tarafına kayıt yapılır. Verilen (keşide edilen) çek bankadaki mevduat hesabı üzerine yazılan bir ödeme emridir. Çek keşide edildiğinde 102 Bankalar hesabındaki paranın ileride çeki elinde bulunduran kişinin çektiğinde azalma olacağı düşüncesiyle aktifte düzenleyici bir hesap olan 103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri hesabında izlenir. Çeki alanın bunun bankadaki hesabımızdan çektiği öğrenildiğinde hesap borç tarafına kayıpla kapatılır. Sorudaki ekonomik işlemle ilgili kayıt ise aşağıdaki gibi olacaktır.

----- / -----	XXX	
153 TİCARİ MALLAR	XXX	
191 İNDİRİLECEK KDV		
103 VERİLEN ÇEKLER VE		XXX
ÖDEME		
EMİRLERİ		
----- / -----		

Cevap D şıkkıdır.

4. Bankadaki mevduat hesabına işleyen ve kesinleşen 1.000 TL faiz üzerinden banka kaynağında % 15 Gelir Vergisi Stopajı yapmıştır. Buna göre bankanın yaptığı bu kesinti hangi hesabın ne tarafından izlenmelidir?

- A) Bankalar Hesabı borç kaydı
- B) Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar alacak kaydı
- C) Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar borç kaydı
- D) Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı alacak kaydı
- E) Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı borç kaydı

Çözüm 4) Bankadan elde edilen faiz üzerinden banka vergi sorumlusu sıfatı ile kaynağında % 15 GV stopajı yapmaktadır. Banka tarafından kaynağında kesilen bu vergi 193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar hesabında izlenecektir. Dönem sonunda bu hesaptaki tutar hesaplanan kurumlar vergisinden indirilecektir. Sorudaki işleme ait yevmiye kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır.

----- / -----		
102 BANKALAR	850	
193 PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR	150	
642 FAİZ GELİRLERİ		1.000
----- / -----		

Cevap C şıkkıdır.

5. Bankadaki mevduat hesabı için 31.12.2006 tarihinde 1.000 TL faiz tahakkuk kaydı yapılmıştır. Ancak 2007 yılında vadesi beklenmeden mevduat hesabı bozdurulmuş ve sadece anapara olan 1.000 TL çekilebilmiştir. Buna göre 2007 yılında yapılacak kayıta aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

- A) Bankalar hesabının borcuna 1.000 TL
- B) Gelir Tahakkukları Hesabının borcuna 1.000 TL
- C) Faiz Gelirleri hesabının borcuna 1.000 TL
- D) Geçmiş Yıllar Zararları hesabının borcuna 1.000 TL
- E) Finansman Giderleri hesabının borcuna 1.000 TL

Çözüm 5) 31.12.2006 tarihinde tahakkuk kaydı yapılırken 181 Gelir Tahakkukları hesabının borcuna 642 Faiz gelirleri hesabının alacak tarafına kaydedilmişti. Ancak 2007 yılında vade beklenmeden hesap bozdurulduğuna göre 2006 yılında tahakkuk ettirilen gelirinde iptali gerekmektedir. 2007’de yapılacak iptal kaydında 181 Gelir Tahakkukları hesabının alacak tarafına kayıt yapmak suretiyle iptal edilecektir. 2006 yılı sonunda Faiz gelirleri hesabına kaydedilen rakam ise dönem atladığı için Geçmiş Yıllar Zararları hesabına yapılan borç kaydı ile iptal edilecektir.

Cevap D şıkkıdır.

6. İşletme elinde bulundurduğu özel kesim tahvillerine faiz kuponlarını kopararak tahsile göndermiştir. Bu işlem hangi hesaba kaydedilmelidir?

- A) Diğer Hazır Değerler
- B) Diğer Menkul Kıymetler
- C) Gelir Tahakkukları
- D) İştiraklerden Alacaklar
- E) Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları

Çözüm 6) Tahvillerin üzerinde faiz kuponları, hisse senetlerinin ise temettü kuponları bulunmaktadır. Tahvillerin faiz kuponunun vadesi geldiğinde tahsile gönderilmek üzere koparılır. Bu durumda kuponun üzerinde yazılı tutar yoldaki para hükmündedir. Bu sebeple 108 Diğer Hazır Değerler hesabına alınır. Tahsil edildiğinde bu hesap kapatılıp kasa hesabına alınır.

Cevap A şıkkıdır.

7.Kasa hesabının borç toplamı 500.000 TL, alacak toplamı 300.000 TL iken, kasa fiilen sayılmış ve kasada 180.000 TL olduğu tespit edilmiştir. Buna göre yapılan tespitle ilgili olarak yapılacak kayıta aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Sayım ve Tesellüm Noksanları Hesabı borçlu
- B) Sayım ve Tesellüm Noksanları Hesabı alacaklı
- C) Sayım ve Tesellüm Fazlaları Hesabı borçlu
- D) Sayım ve Tesellüm Fazlaları Hesabı alacaklı
- E) Olağandışı Gider ve Zararlar Hesabı borçlu

Çözüm 7) Kasa hesabının kaydi durumunda kasada 500.000 TL – 300.000 TL = 200.000 TL olması gerekirken kasada fiilen 180.000 TL vardır. O halde kasada 20.000 TL noksanlık var demektir. Bu tespitle ilgili olarak yapılacak yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

----- / ----- 197 SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI 100 KASA ----- / -----	200.000			200.000

Cevap A şıkkıdır.

8.Daha önce tespit edilen 1.180 TL kasa noksanının sebebinin daha önce % 18 KDV dahil ödenen elektrik faturasının muhasebe kayıtlarına geçirilmemesinden kaynaklandığı anlaşılmıştır. Buna göre yapılması gereken düzeltme kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A	SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	1.180		1.180
B	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI	1.180		1.180
C	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ İNDİRİLECEK KDV SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI	1.000 180		1.180
D	SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI GENEL YÖNETİM GİDERLERİ HESAPLANAN KDV	1.180		1.000 180
E	DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI	1.180		1.180

Çözüm 8) Kasa noksanı daha önce tespit edilmiştir. Sebebi bulunduğu zaman 197 sayım ve Tesellüm Noksanları hesabının kapatılması gerekmektedir. 197 sayım ve Tesellüm Noksanları hesabı aktifte yer alan bir hesap olduğundan borç tarafına kayıtlarla çalışmaya başlar. Kapatılırken alacak tarafına kayıtlarla kapatılacaktır. O halde A ve D şıkları hemen elenir. KDV dahil elektrik faturasının kayıtlara getirilmesi unutulduğuna göre yapılacak kayıta İndirilecek KDV hesabının yer alması gerekmektedir. Cevap C şıkkıdır.

9. Daha önce tespit edilen 1.500 TL tutarındaki kasa fazlasının sebebinin daha önce alıcılardan yapılan tahsilatın muhasebe kayıtlarına geçirilmemesi olduğu tespit edilmiştir. Buna göre yapılması gereken düzeltme kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A	ALICILAR SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI	1.500	1.500
B	SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI ALICILAR	1.500	1.500
C	SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	1.500	1.500
D	SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI PERSONELE BORÇLAR	1.500	1.500
E	SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI KASA	1.500	1.500

Çözüm 9) Kasa fazlası sebebi bulununcaya kadar 397 Sayım ve Tesellüm Fazlaları hesabında izlenecektir. Bu hesap bilançonun pasifinde yer almakta olup alacak tarafına kayıtla çalışmaya başlamaktadır. Fazlalığın sebebi bulunduğu bu hesabı kapatmak üzere borç tarafına kayıt yapılması gerekmektedir. O halde A şıkkı hemen elenecektir. Diğer şıkların hepsinde Sayım ve Tesellüm Fazlaları hesabının borç tarafına kayıt yapılmıştır. Ancak Alacaklanması gereken hesabın hangisi olduğunu tespit etmek gerekmektedir. Alıcılardan yapılan tahsilatın kayıtlara alınmamasından kaynaklandığına göre doğru cevapta 120 Alıcılar hesabının alacaklanması gerekmektedir. Cevap B şıkkıdır.

10. Daha önce 1 Dolar = 1.3 TL iken satın alınan 1.000 Doların 500 Doları daha önce kur 1.25 iken gerçekleşen satıcılara 500 Dolarlık borca karşılık ödenmiştir. 500 Doların ödendiği gün 1 Dolar = 1.4 TL'dir. Buna göre yapılacak kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A	SATICILAR KASA	700	700
B	SATICILAR KAMBİYO ZARARLARI KASA	650 50	700
C	SATICILAR KASA KAMBİYO KARLARI	700	650 50
D	SATICILAR KAMBİYO KARLARI KASA	625 25	650
E	SATICILAR KAMBİYO ZARARLARI KASA	625 25	650

Çözüm 10) Tekdüzen hesap planında yabancı paralar için ana hesap düzeyinde hesap kullanılmamakta, yabancı paralı işlemler alt hesaplarda izlenmektedir. Olumlu farklar 646 Kambiyo Karları hesabında, olumsuz farklar 656 Kambiyo Zararları hesabında izlenmektedir.

Satıcılar hesabında kapatılacak tutar borcun doğduğu tarihteki kurdan hesaplanacak olan $1,25 \times 500$ Dolar = 625 TL olacaktır. Diğer taraftan kasa hesabındaki azalma dolarların kasaya girdiği tarihteki kurdan hesaplanacak olan $1,3 \times 500$ Dolar = 650 TL'dir. O halde işletme kur 1,3 TL iken aldığı dolarlarla kur 1,25 iken doğan 500 dolarlık borcunu ödendiğinde 25 TL Kambiyo zararı ile karşı karşıya kalacaktır. Sorunun çözümü açısından borcun ödendiği günkü kurun bir önemi bulunmamaktadır. Ancak soru TL borcun dolarla ödenmesi şeklinde olsaydı borcun ödendiği tarihteki kur da önem arz edecekti.

Cevap E şıkkıdır.

11. (Z) işletmesi satın almış olduğu makine için satıcı işletmeye bir müşteri çeki vermiştir. Bu durumda yapılacak muhasebe kaydında aşağıdaki hesaplardan hangisine alacak kaydı yapılır?

- A) Alacak senetleri
- B) Verilen çekler ve ödeme emirleri
- C) Alınan çekler
- D) Alıcılar
- E) Borç senetleri

Çözüm 11) Müşteri çeki verildiğine göre bu işlemin hukuküzü çek ciro edildiğidir. O halde bilançonun aktifinde Alınan Çekler hesabında bir azalma olacaktır. Bu azalma için 101 Alınan Çekler hesabının alacak tarafına kayıt yapılması gerekmektedir.

Cevap C şıkkıdır.

12. Bir işletmenin kasasında bulunan paranın bir kısmını bankada açılan ticari mevduat hesabına yatırılması durumunda aşağıdakilerden hangisi söz konusu olur?

- A) Bir aktif hesap borçlandırılırken, bir pasif hesap alacaklandırılır.
- B) Bir aktif hesap alacaklandırılırken, bir pasif hesap borçlandırılır.
- C) Bir aktif hesap bir de pasif hesap alacaklandırılır.
- D) Bir aktif hesap birde pasif hesap borçlandırılır.
- E) Bir aktif hesap borçlandırılırken bir başka aktif hesap alacaklandırılır.

Çözüm 12) Gerçekleşen ekonomik işlem sonucunda bir aktif hesapta artma olurken başka bir aktif hesapta aynı tutarda azalma olacaktır. O halde bir aktif hesap borçlanırken başka bir aktif hesap alacakla olacaktır. Yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

	102 BANKALAR	XXX		XXX
	100 KASA			

Cevap E şıkkıdır.

13. Aşağıda bazı bilgileri verilen işletmenin hazır değerler toplamı kaç TL'dir?

Kasa	5.000
Bankalar	10.000
Alicılar	25.000
Alınan Çekler	15.000
Borç Senetleri	35.000
Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri	3.000
Diğer Hazır Değerler	2.000
Hisse Senetleri	8.000

- A) 30.000
- B) 32.000
- C) 29.000
- D) 64.000
- E) 37.000

Çözüm 13)

100 Kasa	5.000
101 Alınan Çekler	15.000
102 Bankalar	10.000
103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri	(3.000)
108 Diğer Hazır Değerler	2.000
Hazır Değerler Toplamı	29.000

Cevap C şıkkıdır.

14. A bankasına kur 1 Dolar = 1,3 TL iken mevduat hesabına, 6 ay vadeli olarak, %6 faiz oranı üzerinden, 01.11.2006 tarihinde 1.000 Dolar yatırılmıştır. Dönem sonu kuru 31.12.2006'da 1 Dolar = 1,5 TL olduğuna göre dönem sonunda yapılacak kayıtlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bankalar hesabına borç kaydı, 200 TL
- B) Faiz Gelirleri hesabına alacak kaydı, 15 TL
- C) Kambiyo karları hesabına alacak kaydı, 200 TL
- D) Gelir tahakkukları hesabına borç kaydı, 15 TL
- E) Diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar hesabına alacak kaydı, 200 TL

Çözüm 14) Bu işlemle ilgili olarak öncelikle yabancı para değerlendirme kaydının yapılması gerekmektedir. $(1,5 - 1,3) \times 1.000 \text{ Dolar} = 200 \text{ TL}$ anaparanın TL karşılığında artma olmuştur. Bununla ilgili yapılması gereken kayıt aşağıdaki gibi olacaktır.

102 BANKALAR	200	200
646 KAMBIYO KARLARI		

Bu kayıttan sonra işleyen, tahakkuk eden faizle ilgili kayıt yapılması gerekmektedir.

$(1.000 \times 6 \times 2) / 1.200 = 10 \text{ Dolar}$

$10 \text{ Dolar} \times 1,5 \text{ TL/Dolar} = 15 \text{ TL}$ 'de faiz işlemiştir.

181 GELİR TAHAKKUKLARI	15	15
642 FAİZ GELİRLERİ		

Cevap E şıkkıdır.

15. Satın alınan 10.000 TL + % 18 KDV tutarında mal karşılığında bedelin ¼ çek ciro edilerek, ¼'ü çek keşide edilerek, ¼'ü senet ciro edilerek, ¼'ü senet keşide edilerek ödenmiştir. Buna göre yapılması gereken yevmiye kaydında aşağıdaki hesaplardan hangisi alacaklanmaz?

- A) Bankalar
- B) Alınan Çekler
- C) Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri
- D) Alacak Senetleri
- E) Borç Senetleri

Çözüm 15) Bu ekonomik işleme ait yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır:

153 TİCARİ MALLAR	10.000	
191 İNDİRİLECEK KDV	1.800	
101 ALINAN ÇEKLER		2.950
103 VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ		2.950
121 ALACAK SENETLERİ		2.950
321 BORÇ SENETLERİ		2.950

Cevap A şıkkıdır.

Menkul Kıymetler 10

1. Aşağıdakilerden hangisi menkul kıymetler sınıfında yer alan bir hesap değildir?

- A) Hisse Senetleri
- B) Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları
- C) İştirakler
- D) Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları
- E) Diğer Menkul Kıymetler

Çözüm 1) Tekdüzen hesap planında 11 Menkul Kıymetler sınıfında aşağıdaki hesaplar yer almaktadır:

11 MENKUL KIYMETLER

110 HİSSE SENETLERİ

111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI

112 KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI

118 DİĞER MENKUL KIYMETLER

119 MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

Oysa iştirakler hesabı Duran Varlıklar grubunda Mali Duran Varlıklar sınıfında yer alan bir hesaptır.

Cevap C şıkkıdır.

2. Hisse senetleri elde etme sırasında aşağıdaki değer kavramlarından hangisi ile muhasebe kayıtlarına geçilir?

- A) Nominal Bedel
- B) Alış Bedeli
- C) Maliyet Bedeli
- D) Piyasa Değeri
- E) Borsa Rayıcı

Çözüm 2) Hisse senetleri elde etme sırasında “alış bedeli” ile değerlendirilerek kayıtlara alınır. Eğer hisse senedinin alımı sırasında komisyon ödenmiş olsa idi bu tutar 110 Hisse Senetleri hesabına değil 653 Komisyon Giderleri hesabına kaydedilecekti. Hisse senetleri dönem sonunda ise dönem sonu borsa rayıcı ile değerlendirilecektir.

Cevap B şıkkıdır.

3. 1.000 TL bedelle aktife kayıtlı olan hisse senetlerinin dönem sonunda borsadaki değerinin 975 TL'ye düştüğü tespit edilmiştir. Bu farkla ilgili olarak aşağıdaki muhasebe uygulamalarından hangisi yapılmalıdır?

- A) Doğrudan zarar yazılmalıdır.
- B) Karşılık ayrılmalıdır.
- C) Reeskont ayrılmalıdır.
- D) Amortisman ayrılmalıdır.
- E) Muhasebe kaydı yapılmasına gerek yoktur.

Çözüm 3) Hisse senetlerinin dönemsonu borsa rayıcı alış bedelinin altına düşerse; muhasebe temel kavramlarından ihtiyatlılık kavramı gereğince aradaki olumsuz fark için gerçekleşmemiş olmasına rağmen karşılık ayrılmak suretiyle gider yazılır. Bu amaçla 119 Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı kullanılır.

Cevap B şıkkıdır.

4. Daha önce 100 TL karşılık ayrılan ve aktifte kayıtlı bedeli 650 TL olan hisse senetlerinin tamamı 590 TL'ye nakden satılmıştır. Bu durumda yapılacak kayıtla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Hisse Senetleri hesabının borcuna 650 TL
- B) Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabının alacağına 40 TL
- C) Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabının borcuna 40 TL
- D) Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabının alacağına 100 TL
- E) Karşılık Giderleri Hesabının borcuna 100 TL

Çözüm 4) 650 TL bedelle satın alınan hisse senetleri 590 TL'ye satıldığına göre kesinleşen zarar 60 TL'dir. Ancak daha önce karşılık ayırmak suretiyle zaten 100 TL gider/zarar kaydedilmişti. O halde daha önce ayrılan karşılığın 40 TL'lik kısmı kullanılmamış olup konusu kalmamıştır. Bu tutar 644 Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabının alacak tarafında izlenecektir. Sorudaki verilere göre yapılması gereken yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır:

100 KASA	590	
119 MENKUL KIYMET DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI	100	
110 HİSSE SENETLERİ		650
644 KONUSU KALM. KARŞILIKLAR		40

Cevap B şıkkıdır.

5. Daha önce 200 TL karşılık ayrılan ve aktifte kayıtlı bedeli 950 TL olan hisse senetlerinin tamamı 970 TL'ye nakden satılmıştır. Bu durumda yapılacak kayıtlarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Hisse Senetleri hesabının borcuna 950 TL
- B) Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabının alacağına 220 TL
- C) Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabının borcuna 200 TL
- D) Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabının alacağına 200 TL
- E) Menkul Kıymet Satış Karları hesabının alacağına 20TL

Çözüm 5) 950 TL'lik hisse senetleri 970 TL'ye satıldığına göre reel ve gerçek anlamda 20 TL menkul kıymet satış karı var demektir. Oysa geçmişte ayrılan 200 TL karşılık gideri söz konusudur. O halde daha önce ayrılan karşılığın tamamının konusu kalmamış ve 20 TL gerçek kar elde edilmiştir. Ekonomik işlemin yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır:

100 KASA	970	
119 MENKUL KIYMET DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI	200	
110 HİSSE SENETLERİ		950
644 KONUSU KALM. KARŞILIKLAR		200
645 MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI		20

Cevap E şıkkıdır.

6. Daha önce 1.700 TL' ye satın alınan özel sektör tahvilleri işlemiş ancak tahsil edilememiş 150 TL faizi ile birlikte 1.800 TL'ye ikincil piyasada nakden satılmıştır. Buna göre yapılacak yevmiye kaydı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Özel Sektör Tahvil Senet ve Bonoları hesabının alacak tarafına 1.850 TL
- B) Menkul Kıymet Satış Karları hesabının alacak tarafına 50 TL
- C) Menkul Kıymet Satış Zararları hesabının borç tarafına 50 TL
- D) Faiz gelirleri hesabının borç tarafına 150 TL
- E) Gelir tahakkukları hesabının borç tarafına 150 TL

Çözüm 6) işlemiş faizi ile birlikte değeri $1.700 + 150 = 1.850$ TL olan tahviller 1.800 TL'ye satıldığına göre 50 TL menkul kıymet satış zararı söz konusudur. Ekonomik işleme ait kayıt aşağıdaki gibi olacaktır.

100 KASA	1.800	
655 MENKUL KIYMET SATIŞ ZARARLARI	50	
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI		1.700
181 GELİR TAHAKKUKLARI		150

Cevap C şıkkıdır.

7.Faiz geliri, kar payı elde etmek amacı ile geçici bir süre elde tutulmak üzere alınan hisse senedi, tahvil, hazine bonusu, finansman bonusu gibi menkul kıymetler aşağıdaki gruplardan hangisinde izlenir?

- A) Menkul Kıymetler
- B) Hazır Değerler
- C) Mali Duran Varlıklar
- D) Maddi Olmayan Duran Varlıklar
- E) Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar

Çözüm 7) Geçici yatırım amacıyla başka bir ifade ile spekülatif amaçla elde bulundurmaya üzere elde edilen menkul kıymetler dönen varlıklar grubunda 11 Menkul Kıymetler Sınıfında izlenir. Uzun vadeli amaçlarla elde edilen menkul kıymetler ise duran varlıklar grubunda 24 Mali Duran Varlıklar sınıfında izlenir.

Cevap A şıkkıdır.

8.Kısa vadeli amaçlarla satın alınan “hazine bonoları” aşağıdaki hesaplardan hangisinde izlenir?

- A) Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları
- B) Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları
- C) Bağlı Menkul Kıymetler
- D) Çıkarılmış Bonolar ve Senetler
- E) Bağlı Ortaklıklar

Çözüm 8) Kısa vadeli amaçlarla elde edilen hazine bonusu ve devlet tahvili gibi devlet iç borçlanma senetleri 11 menkul kıymetler sınıfında 112 Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları hesabında izlenir. Uzun vadeli amaçlarla elde edilen devlet tahvili hazine bonusu gibi devlet iç borçlanma senedi niteliğindeki menkul kıymetler 24 Mali Duran Varlıklar sınıfında 240 Bağlı Menkul Kıymetler hesabında izlenir.

Cevap B şıkkıdır.

9. İşletmenin elinde bulunan ve yıllık faiz oranı % 12, nominal bedeli 2.000.000 TL olan tahvillerin ihraç tarihi 1 Haziran 2005'tir. Tahvillerle ilgili faiz ödemeleri 12 aylık dönem sonlarında yapılmaktadır. İşletme, 1 Mart 2006 tarihinde söz konusu tahvillerin % 12'sini 250.000 TL'ye sattığına göre aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) 10.000 TL menkul kıymet satış zararları hesabı borçlu
- B) 11.600 TL menkul kıymet satış zararları hesabı borçlu
- C) 70.000 TL finansman giderleri hesabı borçlu
- D) 81.600 TL gelecek aylara ait gelirler hesabı alacaklı
- E) 83.330 TL gelecek aylara ait gelirler hesabı alacaklı

Çözüm 9) 1 Haziran 2005 ile 1 Mart 2006 arasında 9 aylık faiz işlemiştir. İşleyen 9 aylık faiz $(2.000.000 \times 9 \times 12) / 1.200 = 180.000$ TL'dir.

O halde 1 Mart 2006'da tahvillerin işlemiş faizi ile birlikte değeri $2.000.000$ TL + 180.000 TL = $2.180.000$ TL'dir.

Tahvillerin satılan % 12'sinin değeri ise $2.180.000 \times \%12 = 261.600$ TL

O halde işlemiş faizi ile birlikte 261.600 TL değerindeki tahviller 250.000 TL'ye satıldığına göre 11.600 TL menkul kıymet satış zararı söz konusudur.

Cevap B şıkkıdır.

10. 01.10.2006 tarihinde, 6 şar aylık dönemlerle faiz ödemeli, %24 faizli, 5.000 TL nominal bedelli özel sektör tahvilleri birincil piyasadan nakit olarak satın alınmıştır. 01.03.2007 tarihinde söz konusu tahviller 5.570 TL'ye nakit olarak satılmıştır. Buna göre satışla ilgili yapılacak muhasebe kaydında aşağıdaki işlemlerden hangisi doğrudur?

A	KASA ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI FAİZ GELİRLERİ	5.570	5.000 570
B	KASA ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI FİNANSMAN GİDERLERİ	5.570	5.000 570
C	KASA ÖZEL SEKTÖR TAHVİL SENET VE BONOLARI GELİR TAHAKKUKLARI FAİZ GELİRLERİ MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI	5.570	5.000 300 200 70
D	KASA MENKUL KIYMET SATIŞ ZARARLARI ÖZEL SEKTÖR TAHVİL SENET VE BONOLARI FAİZ GELİRLERİ	5.570 30	5.000 600
E	KASA FAİZ GELİRLERİ ÖZEL SEKTÖR TAHVİL SENET VE BONOLARI MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI	5.570 500	5.000 1.070

Çözüm 10)

a) 2006'da İşletme lehine işleyen tahvil faizi = 3 aylık faiz işlemiştir.

Faiz = $(A \times n \times t) / 1.200$ (t = ay ise)

$(3 \times 24 \times 5.000) / 1.200 = 300$ TL

b) 2007'de İşletme lehine işleyen tahvil faizi = 2 aylık faiz işlemiştir.

$(2 \times 24 \times 5.000) / 1.200 = 200$ TL

2006 yılında işlemiş ve tahsil edilememiş faizi ile birlikte satılmak zorunda olan tahvilin değeri anapara artı işlemiş faiz olarak hesaplanacaktır.

Buna göre $5.000 + 300 + 200 = 5.500$

İşlemiş faizi ile birlikte değeri 5.500 TL olan tahviller 5.570 TL bedelle satıldığına göre faiz gelirinin dışında 70 TL tutarında menkul kıymet satış karı gerçekleşmektedir. Yapılacak kayıta nakden tahsil edilen 5.570 TL için kasa hesabına borç kaydı, tahvil işletmenin elinden çıktığına göre özel sektör tahvil senet ve bonoları hesabını kapatmak üzere bu hesabın alacak tarafına 5.000 TL alacak kaydı, 2006 yılında işleyen faizle ilgili gider tahakkukları hesabını kapatmak üzere bu hesabın alacak tarafına 300 TL, 2007'de işleyen faiz için 200 TL faiz gelirleri hesabına alacak kaydı yapılması gerekmektedir.

Ticari Alacaklar

15

1. Aşağıdakilerden hangisi tekdüzen hesap planında ticari alacaklar sınıfında yer almayan bir hesaptır?

- A) Alıcılar
- B) Alacak Senetleri
- C) Verilen Depozito ve Teminatlar
- D) Verilen Sipariş Avansları
- E) Alacak Senetleri Reeskontu

Çözüm 1) Tekdüzen hesap planında 12 Ticari alacaklar sınıfında yer alan hesaplar aşağıdaki gibidir:

12 TİCARİ ALACAKLAR

120 ALICILAR

121 ALACAK SENETLERİ

122 ALACAK SENETLERİ REESKONTU (-)

126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

127 DİĞER TİCARİ ALACAKLAR

128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR

129 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

Verilen sipariş avansları hesabı ise stoklarla ilgili olarak yapılan ön ödemelerin izlendiği hesaptır. Cevap D şıkkıdır.

2. Ticari işten kaynaklanan alacak senetleri dönem sonunda aşağıdaki değer kavramlarından hangisi ile değerlendirilir?

- A) Nominal Bedel
- B) Maliyet Bedeli
- C) Tasarruf Değeri
- D) Mukayyet Değer
- E) Borsa Rayıci

Çözüm 2) Alacak senetleri elde etme sırasında muhasebe kayıtlarına nominal bedel ile kaydedilir.

Dönem sonunda ise tasarruf değeri ile değerlendirilerek bunun sonucu reeskont ayrılır.

Nominal bedel: Her türlü kıymetli evrakın üzerinde yazılı olan değerdir.

Tasarruf Değeri: Bir varlığın veya borcun bilanço gününde sahibi açısından taşıdığı gerçek değerdir.

Cevap C şıkkıdır.

3. 1.000 TL nominal bedelli alacak senetlerinin dönem sonunda tasarruf değeri 9.750 TL olarak tespit edilmiştir. Buna göre yapılması gereken kayıtla ilgili olarak aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

- A) Alacak Senetleri Reeskontu hesabının borcuna 9.750 TL
- B) Alacak Senetleri Reeskontu hesabının alacağına 250 TL
- C) Alacak Senetleri hesabının alacağına 250 TL
- D) Karşılık Giderleri hesabının borcuna 250 TL
- E) Alacak Senetleri Hesabının alacağına 9.750 TL

Çözüm 3) Alacak senetlerine reeskont ayrılırken 122 Alacak senetleri reeskontu hesabı aktif düzenleyici bir hesap olarak alacak tarafına kayıtla çalışmaya başlar. Karşılığında 657 Reeskont Faiz Giderleri hesabını borç tarafına kayıt yapılır. Yapılacak kayıt aşağıdaki gibi olacaktır.

657 REESKONT FAİZ GİDERLERİ	250	
122 ALACAK SENETLERİ		250
REESKONTU		

Cevap B şıkkıdır.

4. Daha önce tamamına karşılık ayrılan 1.000 TL nominal bedelli alacak senetleri için icra takibi sonrası 800 TL tahsil edilmiş geriye kalan tutarın tahsil edilme imkanı kalmamıştır. Bu tahsilatla ilgili olarak yapılması gereken kayıtla ilgili aşağıdaki hesaplardan hangisinin kullanımı doğrudur?

- A) Alacak Senetleri hesabının alacağına 1.000 TL
- B) Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabının alacağına 800 TL
- C) Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar hesabının borcuna 200 TL
- D) Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabının borcuna 800 TL
- E) Karşılık Giderleri hesabının borcuna 200 TL

Çözüm 4) 1.000 TL'lik alacağa 800 TL tahsil edildi ve geriye kalanın tahsiline imkan kalmadığına göre 200 TL zarar kesinleşmiştir. Ancak daha önce karşılık ayırmak suretiyle 1.000 TL gider/zarar yazılmıştı. O halde daha önce ayrılan karşılığın 800 TL'lik kısmının konusu kalmamış demektir. Ekonomik işlemin yevmiye kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır:

100 KASA	800	
129 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI	1.000	
128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR		1.000
644 KONUSU KALM. KARŞILIKLAR		800

Cevap B şıkkıdır.

5. Aşağıdaki alacaklardan hangisine reeskont uygulanmaz?

- A) TL alacak senetlerine
- B) Yabancı paralı alacak senetlerine
- C) Şüpheli Ticari alacaklara
- D) Kısa vadeli alacak senetlerine
- E) Orta vadeli alacak senetlerine

Çözüm 5) Muhasebe ilkeleri açısından şüpheli alacaklar dışındaki tüm alacaklara reeskont ayrılması gerekmektedir. Ancak VUK'a göre sadece senetli ve ticari alacaklar reeskont ayrılabilir. Şüpheli ticari alacaklara hem muhasebe ilkeleri açısından hem de VUK'a göre reeskont ayrılması mümkün değildir. Cevap C şıkkıdır.

6. Ticari ilişkiden kaynaklanan birkaç kez istenilmesine rağmen borçlusu tarafından ödenmeyen senetli veya senetsiz alacaklar aşağıdaki hesaplardan hangisinde izlenir?

- A) Alıcılar Hesabında
- B) Alacak Senetleri Hesabında
- C) Değersiz Alacaklar Hesabında
- D) Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında
- E) Alacak Senetleri Reeskontu Hesabında

Çözüm 6) Yazılı veya sözlü olarak birden fazla istenmesine rağmen tahsil edilemeyen dava veya icra aşamasındaki alacaklara şüpheli ticari alacaklar denmektedir. Bu alacakların önce normal alacak hesabından çıkarılarak 128 Şüpheli Ticari Alacaklar hesabına alınması daha sonra karşılık ayrılması gerekmektedir.

Cevap D şıkkıdır.

7.	(TL)
Dönem Başı Ticari Alacaklar	400.000
Dönem İçi Ticari Alacak Tahsilatı	200.000
Dönem Sonu Ticari Alacaklar	600.000
Net Satışlar	1.800.000

Bu bilgilere göre işletmenin peşin satışları kaç TL'dir?

- A) 1.600.000   B) 1.400.000   C) 1.200.000   D) 1.000.000   E) 800.000

Çözüm 7) Dönem sonu Ticari Alacaklar (Dönem başı ticari alacaklar – dönem içi tahsilatlar) = Dönem içi ticari alacak doğuran veresiye satışlar
 600.000 (400.000 - 200.000) = 400.000 Dönem içi ticari alacak doğuran veresiye satışlar
 Net Satışların 400.000 TL'lik kısmı veresiye ise 1.800.000 – 400.000 = 1.400.000 TL'lik kısmı peşin satış demektir.

Cevap B şıkkıdır.

8.

ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI	1.000	
DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	1.000	
ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR		2.000

Yukarıdaki yevmiye kaydı aşağıdaki işlemlerden hangisine aittir?

- A) Daha önce tamamına karşılık ayrılmış alacağın tamamının değersiz hale gelmesine
 B) Şüpheli hale gelen ticari alacağa karşılık ayrılmasına
 C) Daha önce yarısına karşılık ayrılan şüpheli alacağın tamamını değersiz hale gelmesi
 D) Şüpheli ticari alacağın yarısının tahsil edilmesi
 E) Ticari alacağın yarısının şüpheli hale gelmesi

Çözüm 8) Yevmiye kaydını analiz edecek olursak, 128 Şüpheli Ticari Alacaklar hesabı alacak tarafına kayıt yapılarak kapatılmış durumdadır. Aynı şekilde 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı hesabı da kapatılmış durumdadır. Rakamlara bakıldığında ise yevmiye kaydının daha önce %50'sine (yarısına) karşılık ayrılmış olan şüpheli alacağın tamamının tahsiline imkan kalmaması ekonomik işlemine ait olduğu anlaşılır.

Cevap C şıkkıdır.

9. "A" işletmesinin "B" işletmesinden 12.000 TL senetsiz ticari alacağı vardır. "B" işletmesi bu borcu vadesinde ödeyemeyince vade uzatma talebinde bulunmuş ve 12.300 TL tutarında bir senet göndermiştir. "A" işletmesi senedi kabul etmiştir. Buna Göre "A" işletmesinin yapması gereken kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A	ALACAK SENETLERİ ALACAK SENETLERİ FAİZ GELİRLERİ	12.300	12.000 300
B	ALACAK SENETLERİ ALICILAR REESKONT FAİZ GELİRİ	12.300	12.000 300
C	ALACAK SENETLERİ ALICILAR FAİZ GELİRLERİ	12.300	12.000 300
D	ALICILAR FİNANSMAN GİDERLERİ ALACAK SENETLERİ	12.000 300	12.300
E	ALICILAR ALICILAR FAİZ GELİRLERİ	12.300	12.000 300

Çözüm 9) Vadesinde tahsil edilemeyen senetsiz alacak senetli alacağa dönüştürülürken aradaki fark olan 300 TL alacaklı işletme açısından faiz geliri niteliğindedir. Aynı fark borçlu işletme açısından ise finansman gideri niteliğindedir. Alacaklı işletmenin yapacağı yevmiye kaydında 120 Alıcılar hesabının alacak tarafına 12.000 TL kayıt yapılarak kapatılacak, 121 Alacak Senetleri hesabının borç tarafına 12.300 TL kayıt yapılarak bu hesap açılacak, aradaki fark olan 300 TL ise 642 Faiz Gelirleri hesabının alacak tarafına kaydedilecektir.
Cevap C şıkkıdır.

10. 9. sorudaki verilere göre borçlu olan “B” işletmesinin yapması gereken yevmiye kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A	SATICILAR FİNANSMAN GİDERLERİ BORÇ SENETLERİ	12.000 300	12.300
B	BORÇ SENETLERİ SATICILAR FAİZ GELİRLERİ	12.300	12.000 300
C	SATICILAR BORÇ SENETLERİ FİNANSMAN GİDERLERİ	12.300	12.000 300
D	SATICILAR FAİZ GELİRLERİ BORÇ SENETLERİ	12.000 300	12.300
E	BORÇ SENETLERİ FİNANSMAN GİDERLERİ SATICILAR	12.000 300	12.300

Çözüm 10) Borçlu işletme açısından satıcılar hesabı borç tarafına kayıtlı kapatılacak, borç senetleri hesabı alacak tarafına kayıtlı yeni çalışmaya başlayacak, aradaki fark ise 780 Finansman Giderleri hesabına alınacaktır.
Cevap A şıkkı

11. Alacak senedinin bir borca veya yükümlülüğe karşı garanti oluşturmak amacıyla rehin olarak verilmesi durumunda bu işlem Alacak Senetleri Hesabının hangi yardımcı hesabında izlenebilir ?

- A) Protestolu Alacak Senetleri
- B) Takipteki Alacak Senetleri
- C) Tahsildeki Alacak Senetleri
- D) Teminattaki Alacak Senetleri
- E) Portföydeki Alacak Senetleri

Çözüm 11) Alacak senetlerinin borç için veya başka bir yükümlülüğe garanti olarak verilmesi durumunda “Teminattaki Alacak Senetleri” alt hesabında izlenir.
Cevap D şıkkıdır.

12. İşletmenin müşterisinden olan 5.000 TL'lik senetsiz alacağı olan işletme konkordato ilan etmiştir. Konkordato sonrası işletmeden sadece 3.500 TL tahsil edilebilmiştir. Tahsil edilemeyen kısım aşağıdaki hesaplardan hangisinde izlenecektir?

- A) Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabında
 B) Diğer Olağandışı Gider Ve Zararlar Hesabında
 C) Karşılık Giderleri Hesabında
 D) Finansman Giderleri Hesabında
 E) Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabında

Çözüm 12) Bu işlemle ilgili, olarak yapılması gereken kayıt aşağıdaki gibidir. Tahsil edilemeyen 1.500 TL değersiz alacak haline dönüşmüştür.

100 KASA	3.500	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	1.500	
120 ALICILAR		5.000

Cevap B şıkkıdır.

13. Aşağıda bazı bilanço verileri verilen işletmenin Ticari Alacaklarının toplamı kaç TL'dir?

Alıcılar	10.000	
Ortaklardan Alacaklar	15.000	
Alacak Senetleri	25.000	
Alacak Senetleri Reeskontu	3.000	
Şüpheli Ticari Alacaklar	5.000	
İştiraklerden Alacaklar	8.000	
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı	5.000	
A) 30.000	B) 32.000	C) 40.000
D) 50.000	E) 58.000	

Çözüm 13) Söz konusu işletmenin ticari alacaklar toplamı aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

120 Alıcılar	10.000
121 Alacak Senetleri	25.000
122 Alacak Senetleri Reeskontu	(3.000)
128 Şüpheli Ticari Alacaklar	5.000
129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı	(5.000)
Ticari Alacaklar Toplamı	32.000

Cevap B şıkkıdır.

14. (A) işletmesinin daha önce mal satın alırken ciro ettiği 2.000 TL tutarındaki alacak senedinin asıl borçlusu tarafından ödenmediği öğrenilmiştir. Satıcı işletme önce işletmeye başvurmuş ve senedin ödenmesini istemiştir. (A) işletmesi senedin asıl borçlusu olan işletme ile görüşmüş, bu işletme nakit sıkıntısı içinde olduğunu ödenmesi halinde daha sonra işletmeye % 2 aylık faiziyle birlikte ödeyeceğini taahhüt etmiştir. (A) işletmesi senedi ödemiştir. Senedin ödenmesi ile ilgili kayıta borçlanması gereken hesap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alacak Senetleri
 B) Alıcılar
 C) Şüpheli Ticari Alacaklar
 D) Borç Senetleri
 E) Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı

Çözüm 14) Daha önce senet ciro edilirken şöyle bir kayıt yapılmıştı. Önce o kaydı hatırlayalım:

153 TİCARİ MALLAR 121 ALACAK SENETLERİ	2.000	2.000

Senedin çıkışı daha önce yapıldığı için şimdi yapılması gereken kayıt aşağıdaki gibi olacaktır.

128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR 100 KASA	2.000	2.000

Cevap C şıkkıdır.

15. 31.12.2006 tarihinde 300 TL reeskont ayrılan alacak senetlerinin reeskont kaydının 01.01.2007 tarihinde yapılacak iptal kaydında aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Alacak senetleri reeskontu hesabı alacaklı 300 TL
- B) Reeskont faiz giderleri hesabı borçlu 300 TL
- C) Reeskont Faiz Giderleri hesabı alacaklı 300 TL
- D) Reeskont faiz gelirleri borçlu 300 TL
- E) Reeskont Faiz gelirleri hesabı alacaklı 300 TL

Çözüm 15) 01.01.2006 tarihinde yapılması gereken iptal kaydı aşağıdaki gibi olacaktır:

122 ALACAK SENETLERİ REESKONTU 647 REESKONT FAİZ GELİRLERİ	300	300

Cevap E şıkkıdır.

Diğer Alacaklar

5

1. Aşağıdaki hesaplardan hangisi diğer alacak hesaplarından bir tanesi değildir?

- A) Ortaklardan Alacaklar
- B) İştiraklerden Alacaklar
- C) Alıcılar
- D) Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar
- E) Personelden Alacaklar

Çözüm 1) Tekdüzen hesap planında 13 Diğer Alacaklar sınıfında yer alan hesaplar aşağıdaki gibidir:

13 DİĞER ALACAKLAR

- 131 ORTAKLARDAN ALACAKLAR
- 132 İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR
- 133 BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR
- 135 PERSONELDEN ALACAKLAR
- 136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR
- 137 DİĞER ALACAK SENETLERİ REESKONTU
- 138 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR
- 139 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

Oysa Alıcılar hesabı 12 Ticari Alacaklar sınıfında yer alan bir hesaptır.

Cevap C şıkkıdır.

2. Daha önce tespit edilen 135 TL tutarındaki kasa noksanının sebebi bulunamamış ve veznedarın sorumlu tutulmasına karar verilmiştir. Buna göre yapılması gereken yevmiye kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A	SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI KASA	135	135
B	SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI PERSONELE BORÇLAR	135	135
C	SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI PERSONELDEN ALACAKLAR	135	135
D	PERSONELDEN ALACAKLAR SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI	135	135
E	PERSONELE BORÇLAR SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI	135	135

Çözüm 2) Sayım ve tesellüm noksanı tespit edildiğinde 197 Sayım ve Tesellüm Noksanları hesabının borç tarafına kaydedilmektedir. Noksanlığın sebebi bulunduğu ise bu hesap alacak tarafına kayıtlı kapatılmaktadır. Sebebi bulunamayıp veznedar sorumlu tutulduğunda da hesap alacak tarafına kayıtlı kapatılmalıdır. O halde Sayım ve Tesellüm Noksanları hesabına borç kaydı yapılmış olan A, B ve C şıkları hemen elenecektir. Noksanlıktan veznedar sorumlu tutulduğuna göre işletmenin personelinden alacağı söz konusudur.

Cevap D şıkkıdır.

3. Gündüz Holding % 30 sermaye payına sahip olduğu “Z” AŞ’ye ihtiyacına karşılık 10.000 TL borç vermiştir. Bu durumda Gündüz Holding’in yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A	İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR KASA	10.000	10.000
B	BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR KASA	10.000	10.000
C	ALICILAR KASA	10.000	10.000
D	İŞTİRAKLER KASA	10.000	10.000
E	BAĞLI ORTAKLIKLAR KASA	10.000	10.000

Çözüm 3) İşletmenin % 30’una sahip olduğu şirket işletmenin kayıtlarında İştirakler hesabında görünmektedir. İşletme iştirakine borç verdiği göre 131 İştiraklerden Alacaklar hesabını kullanarak bu alacağını izlemelidir. Bu hesap diğer alacaklar sınıfında yer almakta olup, borç tarafına kayıtlı çalışmaya başlamaktadır. Cevap A şıkkıdır.

4. İşletmenin ticari ilişki içinde bulunduğu (D) firması nakit sıkıntısından dolayı işletmeden kısa vadeli 5.000 TL borç istemiş ve işletme bu isteği yerine getirmiştir. Bu işlemi borcu veren işletme aşağıdaki hesaplardan hangisinde izlemelidir?

- A) Ortaklardan Alacaklar
- B) İştiraklerden Alacaklar
- C) Alıcılar
- D) Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar
- E) Diğer Çeşitli Alacaklar

Çözüm 4) Bu alacağın borcu veren işletme tarafından 136 Diğer Çeşitli Alacaklar hesabında izlenmesi gerekmektedir. Çünkü ticari bir borç değildir. Cevap E şıkkıdır.

5. Aşağıdaki hesaplardan hangisi diğer alacaklar hesap sınıfında yer alan hesaplardan biridir?

- A) Alıcılar
- B) Personelden Alacaklar
- C) Alacak Senetleri
- D) Şüpheli Ticari Alacaklar
- E) İştirakler

Çözüm 5) Personelden alacaklar hesabı TDHP’da 13 Diğer Alacaklar hesap sınıfında yer alan bir hesaptır. Cevap B şıkkıdır.

Stoklar

25

1. Aşağıdakilerden hangisi Tekdüzen Hesap Planında Stoklar hesap sınıfında yer almayan bir hesaptır?

- A) Ticari Mallar
B) Ara Mallar
C) Mamuller
D) Yarı mamuller Üretim
E) Diğer Stoklar

Çözüm 1) Tekdüzen hesap planında 15 Stoklar sınıfında yer alan hesaplar aşağıdaki gibidir:

15 STOKLAR

150 İLK MADDE VE MALZEME

151 YARIMAMULLER ÜRETİM

152 MAMULLER

153 TİCARİ MALLAR

157 DİĞER STOKLAR

158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

159 VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI

15 Stoklar sınıfında ara mallar adı altında bir hesap bulunmamaktadır.

Cevap B şıkkıdır.

2. Bir işletmenin ticari mal hareketleri ile ilgili bilgileri aşağıda verilmiştir. Buna göre “Satılan Ticari Mallar Maliyeti” kaç TL’ dir?

Dönem Başı Ticari Mal Stoku	700 000
Dönem Sonu Ticari Mal Stoku	700 000
Dönem İçi Ticari Mal Alışları	1 900 000
Alış İskontoları	50 000
Alış Giderleri	100 000
Alıştan İadeler	50 000

- A) 1 900 00
B) 1 800 000
C) 1 700 000
D) 1 600 000
E) 1 500 000

Çözüm 2) Satılan Ticari Malların Maliyeti aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

(Dönem başı Stok + Dönem içi Alışlar + Alış Giderleri) – (Alış iskontoları + Alıştan İadeler + Dönem sonu Stok) = STMM

$$STMM = (700.000 + 1.900.000 + 100.000) - (50.000 + 50.000 + 700.000)$$

$$STMM = 2.700.000 - 800.000$$

$$STMM = 1.900.000 \text{ TL}$$

Cevap A şıkkıdır.

3. Fiziki yıpranma veya demode olma sonucu satış değeri azalan stoklar aşağıdaki hesaplardan hangisinde izlenir?

- A) İlk Madde ve Malzeme
B) Mamuller
C) Ticari Mallar
D) Diğer Stoklar
E) Üretim Yarı Mamuller

Çözüm 3) Bu tür stoklar, normal stoklardan maliyet bedeli ile çıkarılarak 157 Diğer Stoklar hesabına aktarılmalıdır. Daha sonra karşılık ayrılacaktır. Ancak 157 Diğer stoklar hesabına aktarılmayan bir stoka karşılık ayrılamaz.

Cevap D şıkkıdır.

4.İşletmenin kendi üretim çalışmaları sonunda elde edilen ancak henüz satışa hazır hale gelmemiş varlıklar aşağıdaki stok hesaplarından hangisinde izlenir?

- A) Ticari Mallar
B) Mamuller
C) İlk Madde ve Malzeme
D) Diğer Stoklar
E) Yarı mamuller Üretim

Çözüm 4) Üretim işletmelerinin dönem içinde üretimine başladığı ancak dönem sonu itibarıyla tamamlanmamış olan, mamul stok ambarına alınmamış olan, satışa hazır hale gelebilmek için daha maliyet alması gereken stoklar bilançoda 151 Yarı mamuller Üretim hesabında izlenir.

Cevap E şıkkıdır.

5.Aşağıdakilerden hangisi stok değerlemede kullanılan yöntemlerden birisi değildir?

- A) İlk Giren İlk Çıkar Yöntemi
B) Son Giren İlk Çıkar Yöntemi
C) Basit Ağırlıklı Ortalama Yöntemi
D) Hareketli Ağırlıklı Ortalama Yöntemi
E) Aralıklı Envanter Yöntemi

Çözüm 5) Stok değerlemede kullanılan yöntemler aşağıda açıklanmıştır.

FIFO (İlk Giren İlk Çıkar) Yöntemi: Bu yöntemde; satılan ticari malların, ilk alınan partilerden satıldığı varsayılmaktadır. Başka bir deyişle, bu yöntemde ilk alınan partinin ambardan ilk çıktığı varsayılmaktadır. Bu nedenle çıkışların maliyetleri saptanırken, ilk alışların maliyetlerinden başlanarak değerlendirme yapılmaktadır.

LIFO (Son Giren İlk Çıkar) Yöntemi: Bu yöntem, ambardan çıkan partilerin, çıkış tarihine kadar stoka girmiş ticari mallar içinde en son olarak girmiş partiden yapılacağı varsayımına dayanmaktadır. Başka bir deyişle LIFO yönteminde, satılan ticari malların, en son satın alınan partiden yapıldığı kabul edilmektedir. Bunun için de değerlemede en son partinin alış maliyetinden başlanarak, başa doğru gidilmektedir.

Ağırlıklı Ortalama Maliyet Yöntemi: Ambardan çıkışı yapılan ticari malların hangi partiden çıktığı her zaman bilinmeyebilir. Bu gibi durumlarda bazı varsayımlardan hareket edilerek maliyetlerin belirlenmesi gerekir. Ortalama maliyet yönteminde, ticari mallara bir ortalama fiyat bulunmakta; satılan ve stokta kalan ticari mallar bu ortalama maliyete göre değerlendirilmektedir. Ağırlıklı ortalama maliyet yöntemi de basit ve hareketli olmak üzere iki şekilde uygulanmaktadır.

Aralıklı envanter yöntemi ise stok takibinde kullanılan kayıt yöntemleridir.

Cevap E şıkkıdır.

6.Stoklarını dönem sonunda sayıp satışlarının maliyetini dönem sonunda belirleyen bir işletme stok takibinde aşağıdaki yöntemlerden hangisini kullanıyordu?

- A) Sürekli Envanter
B) İlk Giren İlk Çıkar
C) Aralıklı Envanter
D) Sayım Envanteri
E) Son Giren İlk Çıkar

Çözüm 6) Stok takibinde kullanılan iki yöntem bulunmaktadır. Bunlar; aralıklı envanter ve sürekli envanter yöntemleridir.

Aralıklı Envanter Yöntemi: Bu yöntem her satışta, sattığı malın maliyetini kolaylıkla hesaplayamayan işletmeler tarafından kullanılır. İşletmenin her satışta maliyetini görebilmek için ayrı bir sistem kurabilmesi için katlanacağı maliyet sistemin faydasını aştığı durumlarda tercih edilir. Bu amaçla satışlarda sadece satış kaydı yapılır. Maliyet hesaplama işlemi ise dönem sonuna bırakılır. Maliyet dönem sonunda ticari mallar hesabının vaziyetinden bir seferde hesaplanır.

Sürekli Envanter Yöntemi: Bu yöntem ise her satışta maliyetini rahatlıkla görebilen, buna ilişkin sistemi kurulu ve faydalı olan işletmeler tarafından kullanılır. Bu durumda her satışta maliyet ve dolayısıyla brüt satış karı rahatlıkla görülebilmektedir. Bu yöntem, bilgi için muhasebe açısından sürekli bilgi alma avantajı sağlamaktadır. Dolayısıyla bu yöntemde ticari malların takibiyle ilgili her hesap olması gerekeni göstermektedir.

Cevap C şıkkıdır.

Stok hareketlerini aralıklı envanter yöntemi ile izleyen bir işletmenin bazı bilgileri aşağıdaki gibidir:

- Dönem sonu mal tutarı 528.000 TL,
- Dönem başı mal tutarı 760.000 TL,
- Ticari mallar hesabının kalanı 3.648.000 TL,
- Yurt içi satışlar 3.900.000 TL.

İşletmenin alış ve satışlarından gerçekleşen iade oranı ise % 5'tir.

7. Buna göre İşletmenin dönem içi brüt alışları kaç TL'dir?

- A) 3.880.000
- B) 3.416.000
- C) 3.120.000
- D) 3.040.000
- E) 2.888.000

Çözüm 7) Ticari mallar hesabının defteri kebirdeki görünümü aşağıdaki gibi olacaktır:

153 TİCARİ MALLAR	
Dbası Stok	760.000
D.İçİ Alış	2.888.000
Borç Kalanı	3.648.000
	3.120.000 (STMM)
D.Sonu Stok	528.000

Dönem başı Stok + Dönem içi Alışlar + Alış Giderleri = Borç toplamı (Soruda Alış gideri bulunmamaktadır)

Alıştan İadeler + Alış İskontoları = Alacak toplamı (Soruda bunlarla ilgili veri olmadığına göre Dönem başı Stok + Dönem içi Alışlar = Borç Kalanı olmaktadır)

O halde $3.648.000 - 760.000 = 2.888.000$ TL olacaktır.

Cevap E şıkkıdır.

8. Buna göre işletmenin dönem sonunda düzenleyeceği mizanlarda, Ticari Mallar hesabıyla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kesin Mizanda alacak toplamı 3.120.000 TL'dir.
- B) Kesin Mizanda alacak toplamı 3.272.000 TL'dir.
- C) Genel Geçici Mizanda borç toplamı 3.416.000 TL'dir.
- D) Genel Geçici Mizanda borç toplamı 3.880.000 TL'dir.
- E) Genel Geçici Mizanda borç toplamı 4.176.000 TL'dir.

Çözüm 8)

	Genel Geçici Mizan	Kesin Mizan
Borç Toplamı	3.648.000	3.648.000
Alacak Toplamı	0	3.120.000
Borç Kalanı	3.648.000	528.000
Alacak Kalanı	Alacak kalanı vermez.	

Buna göre, doğru cevap A şıkkıdır.

Cevap A şıkkıdır.

9. Buna göre işletme mal satışlarından kaç TL kâr ya da zarar etmiştir?

- A) 823.000 TL kâr
- B) 628.000 TL kâr
- C) 585.000 TL kâr
- D) 252.000 TL zarar
- E) 20.000 TL zarar

Çözüm 9)

- Yurt içi satışlar 3.900.000 TL.

İşletmenin alış ve satışlarından gerçekleşen iade oranı ise % 5'tir.

Satıştan iadeler = 3.900.000 x %5 = 195.000 TL

Net Satışlar = 3.900.000 TL – 195.000 TL = 3.705.000 TL

Brüt Satış Karı = 3.705.000 TL – 3.120.000 TL

Brüt Satış Karı = 585.000 TL

Cevap C şıkkıdır.

10. Maliyet bedeli 5.000 TL olan ticari mal stoğunun değerinde 2.000 TL düşme gerçekleşmiştir. İşletme değer düşüklüğünün tamamına karşılık ayrılmasına karar vermiştir. Buna göre yapılması gereken muhasebe kaydı ile ilgili olarak aşağıdaki işlemlerden hangisi doğrudur?.

- A) Ticari Mallar hesabının alacak tarafına 2.000 TL
B) Karşılık giderleri hesabının alacak tarafına 2.000 TL
C) Diğer stoklar hesabının boç tarafına 2.000 TL
D) Stok değer düşüklüğü karşılığı hesabının alacak tarafına 2.000 TL
E) Diğer olağandışı gider ve zararlar hesabının alacak tarafına 2.000 TL

Çözüm 10) Ticari mal stokunun değerinde düşme olduğunda yapılacak ilk kayıt değeri düşen stokların ticari mallar hesabından maliyet bedeli ile çıkarılıp 157 Diğer stoklar hesabına aktarılmasıdır. Daha sonra değer düşüklüğü tutarı kadar (2.000 TL) karşılık ayrılacaktır. Gerekli yevmiye kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır.

157 DİĞER STOKLAR	5.000	
153 TİCARİ MALLAR		5.000
654 KARŞILIK GİDERLERİ	2.000	
158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI		2.000

Cevap D şıkkıdır.

11. (F) işletmesi mal alım satımı ile ilgili işlemlerde sürekli envanter yöntemini kullanmaktadır. Müşteri Ali Cemal daha önce kredili olarak satın almış olduğu malların 1.000 TL + 180 TL KDV'lik kısmını iade etmiştir. Bu malların maliyeti 650 TL'dir. Buna göre (F) işletmesinin yapacağı yevmiye kaydında aşağıdaki hesaplardan hangisi kullanılmayacaktır?

- A) Kasa
B) Ticari Mallar
C) Alıcılar
D) Satıştan İadeler
E) Satılan Ticari Malların Maliyeti

Çözüm 11) Mallar daha önce müşteri Ali Cemal'e kredili (veresiye) satıldığı için iade alındığında aşağıdaki kayıtların yapılması gerekmektedir.

610 SATIŞTAN İADELER	1.000	
191 İNDİRİLECEK KDV	180	
120 ALICILAR		1.180
153 TİCARİ MALLAR	650	
621 SATILAN TİCARİ MALLARIN MALİYETİ		650

O halde kasa hesabı kullanılmayacaktır.

Cevap A şıkkıdır.

12. Sürekli envanter yönteminde “Yurtiçi Satışlar” hesabının alacak kalanı aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Alınan malın maliyetini
B) Mevcut malın maliyetini
C) Satışların toplam hasılatını
D) Mal alım satım işleminden elde edilen kar ve zararı
E) Satılan malın maliyetini

Çözüm 12) Aralıklı envanter yöntemi de olsa sürekli envanter yöntemi de olsa 600 Yurtiçi Satışlar hesabının alacak kalanı toplam satış hasılatını ifade eder.

Cevap C şıkkıdır.

13. Sürekli envanter yönteminde brüt satış karı veya zararı hangi hesapların karşılaştırılması sonucunda hesaplanır?

- A) Ticari mallar hesabı ile Satılan Ticari Mallar hesabı
 B) Yurtiçi Satışlar hesabı ile Satılan Ticari Malların Maliyeti hesabının
 C) Ticari Mallar hesabı ile Yurtiçi Satışlar hesabının
 D) Dönem sonu mal mevcudu ile Dönem Kar veya Zararı hesabının
 E) Ticari Mallar hesabı ile dönem sonu mal mevcudunun

Çözüm 13) Brüt Satış karı net satışlar ile Satılan Ticari malların maliyeti karşılaştırılmak suretiyle hesaplanır.

Cevap B şıkkıdır.

14. Genel geçici mizanda ticari mallar hesabının borç kalanı 32.300 TL'dir. Yapılan sayım sonucunda maliyet bedeli ile 16.300 TL ticari mal bulunduğu tespit edilmiştir. Buna göre yapılması gereken yevmiye kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A	TİCARİ MALLAR SATILAN TİCARİ MALLARIN MALİYETİ	16.000	16.000
B	DÖNEM KARI VEYA ZARARI TİCARİ MALLAR	16.000	16.000
C	SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ DÖNEM KARI VEYA ZARARI	16.000	16.000
D	SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ TİCARİ MALLAR	16.000	16.000
E	TİCARİ MALLAR DÖNEM KARI VEYA ZARARI	16.000	16.000

Çözüm 14) Satılan ticari mallar maliyeti 32.300 TL - 16.300 TL = 16.000 TL'dir. Buna göre yapılması gereken yevmiye kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır.

	SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ TİCARİ MALLAR	16.000	16.000

Cevap D şıkkıdır.

15. Dönem başı ve dönem sonu stoku eşit olan bir işletmenin satılan ticari mallarının maliyeti 5.000 TL'dir. Dönemiçi alışlar tutarı 7.000 TL ise Alıştan iadeler tutarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1.000   B) 2.000   C) 3.000   D) 4.000   E) 5.000

Çözüm 15) (Dönem başı Stok + Dönem içi Alışlar + Alış giderleri) - (Dönemsonu Stok + Alıştan İadeler + Alış İskontoları) = Satılan Ticari Malların Maliyeti

Dönem başı Stok = Dönemsonu Stok = "x" olsun.

$$5.000 = (x + 7.000) - (x + \text{Alıştan İade})$$

$$5.000 = x + 7.000 - x - \text{Alıştan İade}$$

$$5.000 = 7.000 - \text{Alıştan İade}$$

$$\text{Alıştan İade} = 7.000 - 5.000 = 2.000 \text{ TL olacaktır.}$$

Cevap B şıkkıdır.

16. Bir işletmenin satılan ticari mallarının maliyeti 5.000 TL'dir. İşletme vergiden kaçınabilmek üzere satılan ticari mallar maliyetini 6.000 TL göstermek istemektedir. Bunu sağlayabilmek için işletme aşağıdakilerden hangi muhasebe hilesini yapmış olabilir?

- A) Dönem başı stoku 1.000 TL az göstermek
- B) Dönem içi alışları 1.000 TL fazla göstermek
- C) Alıştan iadeleri 1.000 TL fazla göstermek
- D) Alış giderlerini 1.000 TL eksik göstermek
- E) Dönem sonu stok sayımında 1.000 TL fazla stok göstermek

Çözüm 16) Şıklardaki ekonomik işlemlerin etkileri aşağıda tartışılmıştır:

- A) Dönem başı stoku 1.000 TL az gösterildiğinde satılan ticari malların maliyeti 1.000 TL azalacak, kar ise 1.000 TL fazla görünecektir.
- B) Dönemiçi alışları 1.000 TL fazla gösterildiğinde satılan ticari malların maliyeti 1.000 TL artacak, kar 1.000 TL az görünecektir.
- C) Alıştan iadeleri 1.000 TL fazla gösterildiğinde satılan ticari malların maliyeti 1.000 TL artacak, kar 1.000 TL fazla görünecektir.
- D) Alış giderlerini 1.000 TL eksik gösterildiğinde satılan ticari malların 1.000 TL azalacak, kar ise 1.000 TL fazla görünecektir.
- E) Dönem sonu stok sayımında 1.000 TL fazla stok gösterildiğinde satılan ticari malların maliyeti 1.000 TL azalacak, kar 1.000 TL fazla görünecektir.

Cevap B şıkkıdır.

17. Aralıklı envanter yöntemini uygulayan bir İşletme satılan ticari malların maliyeti olarak 31.12.2007 tarihinde 5.000 TL kayıt yapmıştır. Buna göre ticari mallar hesabının durumu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Dönem başı stok 3.000 TL; Dönemiçi alışlar 8.000 TL, dönem sonu stok 7.000 TL
- B) Dönem başı stok 2.000 TL, Dönemiçi alışlar 7.000 TL, alıştan iade 1.000 TL, dönem sonu stok 4.000 TL
- C) Dönem başı stok 4.000 TL, Dönemiçi alışlar 5.000 TL, alış giderleri 1.000 TL, dönem sonu stok 5.000 TL
- D) Dönem başı stok 3.000 TL, Dönem içi alışlar 8.000 TL, alış ıskontoları 2.000 TL, dönem sonu stok 6.000 TL
- E) Dönem başı stok 1.000 TL, dönem içi alışlar 5.000 TL, dönem sonu stok 2.000 TL

Çözüm 17)

- A) Dönem başı stok 3.000 TL+ dönem içi alışlar 8.000 TL – Dönem sonu stok 7.000 TL = 4.000 TL STMM
- B) Dönem başı stok 2.000 TL+ Dönem içi alışlar 7.000 TL - alıştan iade 1.000 TL- dönem sonu stok 4.000 TL = 4.000 TL STMM
- C) Dönem başı stok 4.000 TL+ dönem içi alışlar 5.000 TL + alış giderleri 1.000 TL – dönem sonu stok 5.000 TL = 5.000 TL STMM
- D) Dönem başı stok 3.000 TL + dönem içi alışlar 8.000 TL - alış ıskontoları 2.000 TL – dönem sonu stok 6.000 TL = 3.000 TL STMM
- E) Dönem başı stok 1.000 TL + dönem içi alışlar 5.000 TL – dönem sonu stok 2.000 TL = 4.000 TL STMM

Cevap C şıkkıdır.

18. "A" işletmesi 10 adet ticari malı 10.000 TL bedelle almıştır. Bu malların işletmeye nakli için 1.000 TL nakliye gideri yapılmıştır. Malların 2 adedi sözleşme koşullarına uymadığı için iade edilmiştir. İşletme satıcı işletmeye kalan borcunu erken ödediği için % 2 iskonto yapılmıştır. KDV ihmal edilecektir. Buna göre stoktaki bir malın birim maliyeti kaç TL'dir?
 A) 1.000   B) 1.100   C) 1.105   D) 1.125   E) 1.250

Çözüm 18)

Alış Maliyeti = Alış Bedeli + Nakliye Gideri - Alıştan İade - Alış İskontosu

Alıştan İade = 10.000 / 10 adet x 2 adet = 2.000 TL

Alış İskontosu = (10.000 - 2.000) x 0,02 = 160 TL

Alış Maliyeti = 10.000 + 1.000 - 2.000 - (8.000 x 0,02)

Alış Maliyeti = 11.000 - 2.160

Alış Maliyeti = 8.840

Birim Alış Maliyeti = 8.840 / 8

Birim Alış Maliyeti = 1.105 TL'dir.

Cevap C şıkkıdır.

19. İşletmenin aralık ayı başında stokunda 10 adet x 150 TL/adetlik ticari mallar bulunmaktadır. Aralık ayının 10'unda 5 adet x 200 TL/adetlik ticari mal satın alınmıştır. Aralık ayının 15'inde işletme 11 adet ticari mal satışı gerçekleştirmiştir. İşletme stok değerlemede LIFO yöntemini kullandığına göre satılan ticari malların maliyeti kaç TL'dir ve kayıt nasıldır?

- A) Satılan Ticari Mallar Maliyeti 1.900 TL alacak kaydı
 B) Satılan Ticari Mallar Maliyeti 1.900 TL borç kaydı
 C) Satılan Ticari Mallar Maliyeti 1.700 TL borç kaydı
 D) Satılan Ticari Mallar Maliyeti 1.700 TL alacak kaydı
 E) Ticari Mallar hesabı alacaklı 1.700 TL

Çözüm 19) Son giren ilk çıkıyorsa,

- 5 adet x 200 TL/adet = 1.000 TL

- 6 adet x 150 TL/Adet = 900 TL

Satılan Ticari Mal Maliyeti 1.900 TL ve hesap borç tarafına kayıtlı çalışmaya başlayacaktır.

Cevap B şıkkıdır.

20. %25 karlı ve veresiye olarak 1.250 TL + %18 KDV bedelle ticari mal satışı gerçekleştirilmiştir. Sürekli envanter yöntemini kullanan işletmenin yapması gereken yevmiye kayıtları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ticari Mallar Hesabı Alacaklı 1.250 TL
 B) Satılan Ticari Mallar Maliyeti Hesabı Alacaklı 1.000 TL
 C) Yurtiçi Satışlar Hesabı Alacaklı 1.250 TL
 D) Alıcılar Hesabı Borçlu 1.250 TL
 E) Hesaplanan KDV Hesabı Borçlu 225 TL

Çözüm 20) Bu ekonomik işlemle ilgili olarak aşağıdaki yevmiye kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

120 ALICILAR	1.475	
600 YURTIÇİ SATIŞLAR		1.250
391 HESAPLANAN KDV		225
621 SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ	1.000	
153 TİCARİ MALLAR		1.000

Cevap C şıkkıdır.

21. Maliyet bedeli 80.000 TL ve daha önce 20.000 TL değer düşüklüğünün tamamına karşılık ayrılmış ticari mallar 60.000 TL 'sına satılmıştır. Bu işlemle ilgili olarak yapılacak kayıta aşağıdaki hesaplardan hangisi borçlanır?

- A) Diğer Stoklar Hesabı
- B) Konusu Kalmayan Karşılıklar Hesabı
- C) Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı
- D) Ticari Mallar Hesabı
- E) Karşılık Giderleri Hesabı

Çözüm 21) Stok değer düşüklüğü karşılığı hesabı aktifte düzenleyici bir hesaptır ve alacaklanarak çalışmaya başlar. Söz konusu stoklar satıldığına göre bu hesabın kapanması dolayısıyla borç tarafına kayıt yapılması gerekir.

Cevap C şıkkıdır.

22. ve 23. soruları aşağıdaki verilere göre cevaplayınız:

“N” işletmesine ilişkin bazı bilgiler aşağıdaki gibidir:

B	TİCARİ MALLAR	A
224.000		6.000
B	YURT İÇİ SATIŞLAR	A
		226.000

“N” işletmesinin dönem sonu mal mevcudu 6.000 TL tutarındadır.

22. Bu bilgilere göre “N” işletmesinde satılan Ticari Mallar maliyeti Kaç TL’dir?

- A) 212.000
- B) 218.000
- C) 224.000
- D) 230.000
- E) 236.000

Çözüm 22)

Satılan Ticari Mallar Maliyeti = Ticari Mallar Hesabı Borç Kalanı - Dönem Sonu Stok
= 218.000 – 6.000 = 212.000 TL

Cevap A şıkkıdır.

23. Yukarıdaki bilgilere göre “N” işletmesinin brüt satış karı yada zararı kaç TL’dir?

- A) 2.000
- B) 8.000
- C) 14.000
- D) 4.000
- E) 10.000

Çözüm 23)	Brüt Satışlar	226.000
	Satılan Ticari Mallar Maliyeti	(212.000)
	BRÜT SATIŞ KARI	14.000

Cevap C şıkkıdır.

24. Bir işletmede;

Dönem başı Mal mevcudu	225.000
Dönem Sonu Mal Mevcudu	375.000
Alışlar	900.000
Alış Giderleri	25.000
Alıştan iadeler	50.000

Olduğuna göre İşletmede satışların maliyeti kaç TL'dir?

- A) 600.000
- B) 675.000
- C) 725.000
- D) 750.000
- E) 825.000

Çözüm 24)

Borç	TİCARİ MALLAR	Alacak	
Dönem başı Mal mevcudu	225 000	Alıştan iadeler	50 000
Alışlar	900 000		
Alış giderleri	25 000		
Borç Toplamı	1 150 000	Alacak Toplamı	50 000
Borç Kalanı	1 100 000		

Satılan Ticari Mallar Maliyeti = 1 100 000 - 375 000 = 725 000

Cevap C şıkkıdır.

25. Bir işletmenin bazı bilgileri aşağıdaki gibidir:

Dönem başı mal mevcudu	: 6.000 TL
Dönem içi alışlar	: 16.000 TL
Dönem sonu mal mevcudu	: 8.000 TL

İşletmenin ilgili dönem Satılan Ticari Mal Maliyeti kaç TL'dir?

- A) 22.000
- B) 16.000
- C) 14.000
- D) 10.000
- E) 8.000

Çözüm 25)

Satılabilir Mal Tutarı = Dönem başı mal mevcudu + Dönem içi Alışlar
= 6.000 TL + 16.000 TL = 22.000 TL

Yani işletmede dönem içinde hiç satış yapılmamış olsaydı stokta 22.000 TL'lik ticari mal olması gerekirdi.

Oysa dönem sonu itibariyle, stokta maliyet bedeli ile sadece 8.000 TL'lik ticari mal kalmıştır.
O Halde 22.000 TL – 8.000 TL = 14.000 TL maliyetli ticari mal satılmış demektir.

Cevap C şıkkıdır.

1. Aşağıdaki hesaplardan hangisi Tekdüzen Hesap Planında Mali Duran Varlıklar sınıfında yer almayan bir hesaptır?

- A) İştirakler
- B) Çıkarılmış Tahviller
- C) Bağlı Ortaklıklar
- D) Bağlı Menkul Kıymetler
- E) Diğer Mali Duran Varlıklar

Çözüm 1) Tekdüzen Hesap Planına göre mali duran varlıklar hesap sınıfında yer alan hesaplar şunlardır:

24 MALİ DURAN VARLIKLAR

240 BAĞLI MENKUL KIYMETLER

241 BAĞLI MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

242 İŞTİRAKLER

243 İŞTİRAKLER SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)

244 İŞTİRAKLER SERMAYE PAYLARI DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

245 BAĞLI ORTAKLIKLAR

246 BAĞLI ORTAKLIKLAR SERMAYE TAAHHÜTLERİ

247 BAĞLI ORTAKLIKLAR SERMAYE PAYLARI DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI

248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR

249 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

Çıkarılmış Tahviller aktifte değil pasifte yer alan işletmenin tahvili borçlarını gösteren bir hesaptır. Cevap B şıkkıdır.

2. “A” Anonim Şirketi sermayesi 50 000 TL olan “B” Anonim Şirketi’nin sermayesinin 10 000 TL’ lik kısmı için taahhütte bulunmuştur. “A” AŞ. söz konusu taahhüdü hangi hesapta izlemelidir?

- A) Ödenmemiş Sermaye
- B) Sermaye
- C) İştirakler
- D) Bağlı Ortaklıklar
- E) Bağlı Menkul Kıymetler

Çözüm 2) A şirketinin, B şirketindeki ortaklık oranı, % 20’dir. % 10’dan fazlasına sahip olunan ortaklıklar, iştirak olarak adlandırılmaktadır.

Cevap C şıkkıdır.

3. “K” AŞ. “L” AŞ.’nin sermayesinin % 55’ini temsil eden hisse senetlerini satın almıştır. “L” AŞ. Hisseleri “K” AŞ.’nin bilançosunda hangi hesapta izlenmelidir?

- A) Hisse Senetleri
- B) İştirakler
- C) Sermaye
- D) Bağlı Ortaklıklar
- E) Bağlı Menkul Kıymetler

Çözüm 3) % 50’den fazlasına sahip olunan ortaklıklar, bağlı ortaklık olarak adlandırılmaktadır. %10 ile %50 arasındaki sermaye paylarının temsil eden hisse senetleri satın alındığında iştirakler hesabında izlenmektedir. % 10’nun altında sermaye paylarını temsil eden hisse senetleri ise Bağlı menkul Kıymetler hesabında izlenecektir.

Cevap D şıkkıdır.

4. Uzun vadeli amaçlarla elde edilen hisse senetleri duran varlıklar grubuna kaydedilirler (I) İştirak edilen firmadaki sermaye payı % 50' yi geçiyorsa iştirakler hesabına kaydedilir. (II) İştiraklerin bağlı olduğu hisse senetlerinin değeri düştüğünde iştirakler değer düşüklüğü karşılığı hesabı kullanılarak karşılık ayrılır. (III) Ayrılan bu karşılık kanunen kabul edilmeyen bir giderdir. (IV)

Mali duran varlıklarla ilgili olarak yukarıda verilen ifadelerden hangisi/ hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) Yalnız IV
E) II, III ve IV

Çözüm 4) II nolu ifade yanlıştır. Çünkü %50'yi aşan ortaklık paylarını temsil eden hisse senetleri "Bağlı Ortaklıklar" hesabında izlenir. Diğer ifadelerin hepsi doğrudur.

Cevap B şıkkıdır.

5. Kale İşletmesinin sermayesi, nominal değeri 1 TL olan 1.500.000 adet hisse senedinden oluşmaktadır. Fark İşletmesi, Kale İşletmesine ait 375.000 adet hisse senedini 600.000 TL'ye çek ciro ederek satın almıştır. Bu işlemi Fark İşletmesi hangi hesaba ve ne şekilde kaydetmelidir?

- A) İştirakler hesabının borcuna
B) İştiraklere Sermaye Taahhütleri hesabının alacağına
C) Bağlı Ortaklıklar hesabının borcuna
D) Bağlı Ortaklıklar hesabının alacağına
E) Ortaklardan Alacaklar hesabının borcuna

Çözüm 5) $375.000 \text{ Adet} / 1.500.000 \text{ Adet} = \%25$

% 25'lik payın muhasebe kayıtlarında iştirakler hesabında izlenmesi gerekmektedir. Fark işletmesi Kale işletmesine ait bu hisse senetlerini 242 iştirakler hesabında izlemelidir. Ancak yapılacak kayıt nominal bedel ile değil alış bedeli olan 600.000 TL üzerinden yapılmalıdır. Soruda taahhüt aşamasından bahsedilmediği için İştirakler Sermaye Taahhütleri hesabının kullanılması gerekmemektedir.

Cevap A şıkkıdır.

6. Kalem AŞ'nin %40 sermaye payına sahip olduğu Gülleç AŞ 31.12.2006 tarihinde 50.000 TL net kar açıklamıştır. Buna göre Kalem AŞ Gülleç AŞ'nin karından payına düşeni 31.12.2006 tarihinde nasıl muhasebeleştirmelidir?

A	İŞTİRAKLER FAİZ GELİRLERİ	20.000	20.000
B	İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ	20.000	20.000
C	İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ	20.000	20.000
D	İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ	20.000	20.000
E	İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR	20.000	20.000

Çözüm 6) Kalem AŞ Güllaç AŞ’Nin sermayesinin %40’ına sahip olduğuna göre muhasebe kayıtlarında “İştirakler” hesabında izlemektedir. O halde Güllaç AŞ’nin 50.000 TL karının % 40’ı olan 20.000 TL’de kalem AŞ’ye aittir. Kar açıklandığı zaman Kalem AŞ’nin yapacağı kayıta İştiraklerden Alacaklar hesabına borç kaydı İştiraklerden temettü gelirleri hesabına alacak kaydı yapılması gerekmektedir.

Cevap B şıkkıdır.

7. Gülle AŞ sermayesi 50.000 TL ve toplam hisse senedi sayısı 50.000 adet olan Sevgi AŞ’nin 20.000 adet hissesini 27.000 TL nakit ödeyerek satın almıştır. Buna göre Gülle AŞ’nin satın alma sırasında yapması gereken yevmiye kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A	İŞTİRAKLER KASA	27.000	27.000
B	İŞTİRAKLER FİNANSMAN GİDERLERİ KASA	20.000 7.000	27.000
C	BAĞLI ORTAKLIKLAR KASA	27.000	27.000
D	İŞTİRAKLER İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR KASA	20.000 7.000	27.000
E	KASA İŞTİRAKLER	27.000	27.000

Çözüm 7) Hisse senetlerinin satın alınmasından sonra $20.000 \text{ TL} / 50.000 \text{ TL} = \%40$ oranında paya sahip olduğuna göre iştirakler hesabında izlenmesi gerekmektedir. Ancak muhasebe kayıtlarına geçirilirken nominal bedeli olan 20.000 TL ile değil alış bedeli olan 27.000 TL ile kayıtlara geçirilmesi gerekmektedir.

Cevap A şıkkıdır.

8. Güzeller AŞ sermayesi 100.000 TL olan Sevgililer AŞ’nin 60.000 TL’lik sermayesini temsil eden hisse senetlerine sahiptir. Güzeller AŞ nakit sıkışıklığı sebebi ile Sevgililer AŞ’nin 20.000 TL sermaye payını temsil eden hisse senetlerini 35.000 TL’ye nakit olarak satmıştır. Buna göre yapılması gereken muhasebe kaydı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) İştirakler hesabının borcuna 40.000 TL
- B) Bağlı ortaklıklar hesabının alacağına 20.000 TL
- C) Kasa hesabının borcuna 35.000 TL
- D) Menkul Kıymet Satış Karı Alacağına 15.000 TL
- E) Bağlı ortaklıklar hesabının alacağına 60.000 TL

Çözüm 8)

100 KASA	35.000	
BAĞLI ORTAKLIKLAR		20.000
MENKUL KIYMET SATIŞ KARI		15.000
İŞTİRAKLER	40.000	
BAĞLI ORTAKLIKLAR		40.000

Cevap E

9. Uzun vadeli amaçlarla satın alınan tahviller aşağıdaki hesaplardan hangisinde izlenir?

- A) Bağlı Menkul Kıymetler
- B) İştirakler
- C) Bağlı Ortaklıklar
- D) Diğer Mali Duran Varlıklar
- E) Özel Kesim Tahvil senet ve Bonoları

Çözüm 9) Uzun vadeli amaçlarla satın alınan tahviller ister devlet tahvili isterse özel kesim tahvili olsun 240 Bağlı Menkul Kıymetler hesabında izlenir. İştirakler ve Bağlı Ortaklıklar hesaplarında sadece ortaklık hakkı temsil eden hisse senetleri izlenir.

Cevap A şıkkıdır.

10. Bağlı menkul kıymetler hesabında izlenen özel sektör tahvilleri için dönem sonunda 5.000 TL faiz hesaplanmıştır. Bu faiz aşağıdaki hesaplardan hangisinde tahakkuk ettirilir?

- A) Faiz gelirleri
- B) Finansman Giderleri
- C) İştiraklerden Temettü Gelirleri
- D) Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri
- E) Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar

Çözüm 10) Tahvil dönen varlıklardaki hesaplarda da izleniyor olsa mali duran varlıklar sınıfında da izlense getirisi faizdir ve yatırımcısı işletme tarafından 642 Faiz Gelirleri hesabında izlenir.

Cevap A şıkkıdır.

1. Aşağıdaki hesaplardan hangisi Tekdüzen Hesap Planında Maddi Duran Varlıklar sınıfında yer almayan bir hesaptır?

- A) Binalar
- B) Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri
- C) Taşıtlar
- D) Özel Maliyetler
- E) Tesis Makine ve Cihazlar

Çözüm 1) Tekdüzen Hesap Planına göre maddi duran varlıklar hesap sınıfında yer alan hesaplar şunlardır:

25 MADDİ DURAN VARLIKLAR

250 ARSALAR VE ARAZİLER

251 YER ALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ

252 BİNALAR

253 TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR

254 TAŞITLAR

255 DEMİRBAŞLAR

256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR

257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)

258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR

259 VERİLEN AVANSLAR

Özel maliyetler hesabı maddi olmayan duran varlıklar sınıfında yer alan bir hesaptır.

Cevap D şıkkıdır.

2. Aşağıdakilerden hangisine amortisman ayrılmaz?

- A) Binalar
- B) Özel Maliyetler
- C) Taşıtlar
- D) Yapılmakta Olan Yatırımlar
- E) Demirbaşlar

Çözüm 2) Amortisman ayırmanın bir koşulu da, varlığın kullanılabilir hale gelmesidir. Kullanılmaya başlanmamış bir varlık yıpranmaya da maruz değildir.

Cevap D şıkkıdır.

3. Aşağıdakilerden hangisine amortisman uygulanır?

- A) Ticari Mallar
- B) Arsalar
- C) Makineler
- D) Yapılmakta Olan Yatırımlar
- E) Hisse Senetleri

Çözüm 3) Boş arsalar, aşınma ve yıpranmaya tabi olmadıkları için amortisman tabi değildirler. Ticari mallar dönen varlıklar grubundadır. Dönen varlıklara amortisman ayrılmaz. Yapılmakta olan yatırım henüz kullanılmaya başlanmadığı, yıpranmaya maruz kalmadığı için amortisman tabi değildir. Hisse senetleri de dönen varlıklarda yer aldığı ve yıpranmaya maruz kalmadığı için amortisman tabi değildir. Sorudaki hesap kalemlerinden sadece makineler amortisman tabidir.

Cevap C şıkkıdır.

4. Aşağıdakilerden hangisi maddi duran varlıklara amortisman ayırmayla ilgili bir ilke değildir?

- A) Maddi duran varlık aktife girdiği yıl amortisman ayrılır.
 B) Maddi duran varlık aktiften çıktığı yıl amortisman ayrılır.
 C) Boş arsalarla amortisman ayrılmaz.
 D) Normal amortisman yönteminden azalan bakiyeler yöntemine geçilemez.
 E) Yapılmakta olan yatırımlara amortisman ayrılmaz.

Çözüm 4) Varlığın, aktiften çıktığı yıl için amortisman ayrılmaz. Normal amortismandan azalan bakiyeler yöntemine geçilemez. Ancak, azalan bakiyeler yöntemine göre duran varlığına amortisman ayırmaya başlayan bir işletme bu yöntemden normal amortisman yöntemine geçebilir. Cevap B şıkkıdır.

5. Aktifte kayıtlı bedeli 15.000 TL ve birikmiş amortismanı 7.500 TL olan bir demirbaş 9.000 TL + % 18 KDV bedelle nakden satılmıştır. Buna göre yapılması gereken yevmiye kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A	KASA BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR DEMİRBAŞLAR HESAPLANAN KDV DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	10.620 7.500	15.000 1.620 1.500
B	KASA BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR DEMİRBAŞLAR HESAPLANAN KDV DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	11.700 7.500	15.000 2.700 1.500
	DEMİRBAŞLAR HESAPLANAN KDV DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR KASA BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	15.000 1.620 1.500	10.620 7.500
D	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR DEMİRBAŞLAR	7.500 7.500	15.000
E	DEMİRBAŞLAR BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	15.000	7.500 7.500

Çözüm 5) KDV şöyle hesaplanacaktır. $9.000 \times 0.18 = 1.620$ KDV şöyle hesaplanacaktır. $9.000 \times 0.18 = 1.620$ TL. 9.000 TL + 1.620 TL = 10.620 TL kasaya girecektir. Satış peşin olduğuna göre bu tutar için kasa hesabı borçlandırılacaktır.

Satılan demirbaşın net defter değeri $15.000 - 7.500 = 7.500$ TL'dir. Net defter değeri 7.500 TL olan demirbaş 9.000 TL'ye satıldığına göre 1.500 TL kar bulunmaktadır. Bu kar diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar hesabında izlenecektir.

Cevap A şıkkıdır.

6. Aktifte kayıtlı bedeli 55.000 TL ve birikmiş amortismanı 37.000 TL olan bir makine 20.000 TL + % 18 KDV bedelle yenilenmek amacıyla nakden satılmıştır. Buna göre yapılması gereken yevmiye kaydı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar hesabının borcuna 2.000 TL
- B) Özel Fonlar hesabının alacak tarafına 2.000 TL
- C) Birikmiş amortismanlar hesabının alacak tarafına 37.000 TL
- D) Tesis makine ve cihazlar hesabının borç tarafına 55.000 TL
- E) İndirilecek KDV hesabının borç tarafına 55.000 TL

Çözüm 6) Yenilenmek amacıyla sorudaki makinenin satılması durumunda aşağıdaki yevmiye kaydı yapılacaktır.

A	KASA	23.600	
	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	37.000	
	TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR		55.000
	HESAPLANAN KDV		3.600
	549 ÖZEL FONLAR		2.000
	- Yenileme Fonu		

Net defter değeri 18.000 TL ($55.000 \text{ TL} - 37.000 \text{ TL} = 18.000 \text{ TL}$) olan bu makine 20.000 TL'ye satıldığına göre kar $20.000 \text{ TL} - 18.000 \text{ TL} = 2.000 \text{ TL}$ 'dir. Ancak yenilenmek amacıyla satıldığına göre kar yazılmayıp 549 Özel Fonlar hesabına alınacaktır. Cevap B şıkkıdır.

7.

	BİNALAR	XXX	
	YAPILMAKTA OLAN		XXX
	YATIRIMLAR		

Yukarıdaki kayıt aşağıdaki işlemlerden hangisine aittir?

- A) Yeni bir binanın yapımına başlanmasına
- B) Yapılmakta olan bir binanın tamamlanmasına
- C) Binalara amortisman ayrılmasına
- D) Binalara bakım onarım yapılmasına
- E) Bina satın alınmasına

Çözüm 7) söz konusu kayıta binalar hesabı borç tarafına kayıtlı yeni çalışmaya başlamıştır. Yapılmakta olan yatırımlar hesabı ise alacak tarafına kayıt yapılmak suretiyle kapatılmış durumdadır. O halde yapılan kayıt yapımı devam eden bir binanın tamamlanarak kullanıma alınmasına ait bir kayıttır.

Cevap B şıkkıdır.

8. Genel müdürlük binasının bahçesi 10.000 TL + % 18 KDV harcanarak düzenlenmiştir. Yapılan bu çevre düzenlemesi ile ilgili harcama aşağıdaki hesaplardan hangisinde izlenmelidir?

- A) Binalar
- B) Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri
- C) Arsa ve Araziler
- D) Özel Maliyetler
- E) Genel Yönetim Giderleri

Çözüm 8) İşletmenin faaliyetlerini kolaylaştırmak amacıyla imal ve inşa edilen her türlü yol, köprü, tünel, ark ve çevre düzenlemesi için yapılan harcamalar 251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ hesabına kaydedilmektedir.

Cevap B şıkkıdır.

9. 15/10/2006 tarihinde 200.000 TL + %18 KDV bedelle satın alınan bir demirbaşın ekonomik ömrü 5 yıl olarak tahmin edilmektedir. Ekonomik ömrün sonundaki hurda değeri ise 20.000 TL olarak tahmin edilmektedir. Demirbaş normal amortisman yöntemine göre amortisman ayrılmasına karar verildiğine göre; 31/12/2006'da ayrılması gereken amortisman tutarı kaç TL'dir?

- A) 10.000 TL
- B) 36.000 TL
- C) 40.000 TL
- D) 43.200 TL
- E) 47.000 TL

Çözüm 9) Normal amortisman yöntemi varlığın maliyet bedelinin ekonomik ömrüne eşit tutarlarla dağıtılmasını sağlayan doğrusal amortisman yöntemidir. Buna göre

Amortisman Konu Değer = Maliyet Bedeli - Hurda Değer

Amortisman Konu Değer = 200.000 TL – 20.000 TL

Amortisman Konu Değer = 180.000 TL

180.000 TL / 5 yıl = 36.000 TL / yıl ayrılması gerekmektedir.

Cevap B şıkkıdır.

10. Satın aldığı 60.000 TL değerindeki demirbaş için 6 yıl ekonomik ömür belirleyen işletmenin, normal amortisman yöntemine göre dönem sonunda yapacağı amortisman kaydı muhasebe standartlarına göre aşağıdakilerden hangisidir?

A	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	10.000	10.000
B	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	12.000	12.000
C	DEMİRBAŞLAR BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	10.000	10.000
D	DEMİRBAŞLAR KASA	10.000	10.000
E	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR DEMİRBAŞLAR	12.000	12.000

Çözüm 10) Amortisman gider yazma esasına dayanmaktadır. söz konusu varlık hangi işletme fonksiyonu ile ilgili olarak kullanılıyorsa o fonksiyonel gider hesabına kaydedilmesi gerekmektedir. Ekonomik ömür 6 yıl olduğuna göre 60.000 TL / 6 yıl = 10.000 TL/yıl amortisman ayrılması gerekmektedir. Demirbaşlar yönetim faaliyetlerinde kullanılmak üzere elde edildiğine göre amortismanı da genel yönetim giderleri hesabına kaydedilecektir.

Cevap A şıkkıdır.

11.2004 yılında 800.000 TL maliyet bedelle satın alınan bir demirbaş için, aynı yıl ekonomik ömrün 5 yıl olduğu varsayımı ile azalan bakiyeler yöntemi esas alınarak amortisman ayrılmıştır. 2006 yılı sonunda bu demirbaş için normal amortisman yöntemine geçilmesine karar verilmiştir. Buna göre, 2006 yılında ayrılması gereken amortisman tutarı kaç TL dir?

- A) 90.000
- B) 96.000
- C) 100.000
- D) 120.000
- E) 160.000

Çözüm 11)

2004	$800.00 \times \% 40$	$= 320.000 \text{ TL}$	Azalan Bakiyeler
2005	$(800.000 - 320.000) \times \% 40$	$= 192.000 \text{ TL}$	Azalan Bakiyeler
2006	$(800.000 - 320.000 - 192.000) / 3 \text{ yıl}$	$= 288.000 / 3 \text{ yıl} = 96.000 \text{ TL}$	
2007		96.000	
2008		96.000	

Azalan bakiyeler yönteminden normal amortisman yöntemine geçişte amorti edilmemiş, tutarı kalan ekonomik ömre bölmek gerekmektedir.

Cevap B şıkkıdır.

12. Aktifte kayıtlı bedeli 10.000 TL, birikmiş amortismanı 4.000 TL olan bir demirbaş 5.000 TL + % 18 KDV bedelle yenilenmek üzere peşin olarak satılmıştır. Bu durumda yapılması gereken yevmiye kaydı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Birikmiş amortismanlar hesabının alacak tarafına 4.000 TL
- B) Demirbaşlar hesabının borç tarafına 10.000 TL
- C) Diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar hesabının borç tarafına 1.000 TL
- D) Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar hesabının borç tarafına 1.000 TL
- E) Özel fonlar hesabının borç tarafına 1.000 TL

Çözüm 12) Demirbaşın Net Defter Değeri = Maliyet Bedeli – Birikmiş Amortismanlar

NDD= 10.000 TL – 4.000 TL = 6.000 TL'dir.

6.000 TL net defter değerine sahip olan demirbaş 5.000 TL'ye satıldığına göre 1.000 TL zarar söz konusudur. Demirbaşın yenilenmek amacıyla satılması bu gerçeği değiştirmez. Çünkü özel fonlar hesabı yenilenmek amacıyla satılan duran varlığın satışından kar gerçekleşmesi durumunda bu karın belli bir süre (3 yıl) vergi dışı bırakılabilmesi için alındığı hesaptır. Kar gerçekleşmediğine göre Özel Fonlar hesabına alınabilecek bir tutarda yok demektir. O halde gerçekleşen zarar muhasebe standartlarına göre 659 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar hesabına alınacaktır. (Aynı zararın tekdüzen hesap planı uygulamasına göre 689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar hesabına alınması gerekmektedir. Buna göre satışla ilgili yapılması gereken yevmiye kaydı aşağıdaki gibi olacaktır:

100 KASA	5.900	
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	4.000	
649 DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR	1.000	
255 DEMİRBAŞLAR		10.000
391 HESAPLANAN KDV		900

Cevap D şıkkıdır.

13. İki yıl önce yenilenmek amacıyla 3.000 TL karla satılan ve yenileme fonundan yararlanılan makinenin yerine 18.000 TL bedelle yeni bir makine satın alınmıştır. Yeni makinenin ekonomik ömrü 5 yıl olarak belirlenmiş olup, normal amortismanına tabi tutulacaktır. Buna göre yeni makinenin satın alındığı dönemin sonunda yapılacak yevmiye kaydı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Yenileme Fonu hesabına 3.600 TL borç kaydı
- B) Yenileme Fonu hesabına 3.000 TL borç kaydı, Genel üretim Giderleri hesabına 600 TL borç kaydı
- C) Genel Üretim Giderleri hesabına 3.600 TL borç kaydı
- D) Birikmiş Amortismanlar hesabı 3.600 TL borç kaydı
- E) Özel Fonlar hesabına 3.600 TL alacak kaydı

Çözüm 13) 549 Özel Fonlar hesabına alınan tutar 3 yıl süreyle bu hesapta bekletilebilir. 3 yıl içinde yeni duran varlık satın alınırsa yeni duran varlığa amortisman ayrılırken bu fondaki tutar tükenene kadar gider yazılmayıp bu fondan mahsup edilir (düşülür). 3 yıl içinde yeni duran varlık satın alınmazsa 3. yılın sonunda kara eklenip vergilendirilir.

Öncelikle yeni makineye ayrılacak amortismanı hesaplayalım: $18.000 \times 1/5 = 3.600$ TL/yıl

O halde bu tutarın 3.000 TL'si fondan düşülecek kalan kısım ise gider yazılacaktır. Bu işlemle ilgili yevmiye kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır.

	549 ÖZEL FONLAR	3.000		
	GENEL ÜRETİM GİDERLERİ	600		
	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR			3.600

Cevap B şıkkıdır.

14. 2003 yılında satın alınan 10.000 TL maliyet bedelli demirbaş 2005 yılına kadar azalan bakiyeler yöntemi ile amortisman ayrılmıştır. Demirbaşın ekonomik ömrü 5 yıldır. 31.12.2005'de bu demirbaş için amortisman ayırmada normal amortisman yöntemine geçilmesine karar verilmiştir. Buna göre 31.12.2005 tarihinde ayrılacak amortisman kaç TL'dir?

- A) 1.200
- B) 2.400
- C) 6.400
- D) 7.600
- E) 1.500

Çözüm 14) Normal amortisman oranı $1/5 = \%20$ 'dir. Azalan bakiyeler yönteminde normal amortisman oranının 2 katı kullanılacağına göre $\%20 \times 2 = \%40$ oranı kullanılmıştır.

2003 yılında $10.000 \times \%40 = 4.000$ TL

2004 yılında $(10.000 - 4.000) \times \%40 = 2.400$ TL

2005 yılında normal amortisman yöntemine geçildiğine göre

Amorti Edilmemiş Tutar / Kalan Ekonomik Ömür formülü ile normal amortismanına geçildiğinde ayrılacak amortisman hesaplanır. Buna göre:

$(10.000 - 4.000 - 2.400) / 3 \text{ yıl} = 3.600 \text{ TL} / 3 \text{ yıl} = 1.200 \text{ TL/yıl}$

O halde 10.000 TL'nin amorti edilmesi yıllar itibariyle aşağıdaki gibi olacaktır:

2003	4.000 TL
2004	2.400 TL
2005	1.200 TL
2006	1.200 TL
2007	<u>1.200 TL</u>
	10.000 TL

Cevap A şıkkıdır.

15. Aşağıdakilerden hangisi bir amortisman kayıt yönetimidir?

- A) Normal Amortisman Yöntemi
- B) Azalan Bakiyeler Yöntemi
- C) Artan Tutarlı Amortisman Yöntemi
- D) Azalan Tutarlı Amortisman Yöntemi
- E) Endirekt yöntem

Çözüm 15) Amortisman kayıt yöntemi olarak iki yöntem bulunmaktadır. Bunlar:

1- Direkt Kayıt Yöntemi: Hesaplanan amortismanın doğrudan duran varlığın aktifteki maliyet bedelinin azaltılması suretiyle gider yazıldığı kayıt yöntemidir. Bu kayıt yönteminde aşağıdaki gibi bir kayıt yapılır:

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ 255 DEMİRBAŞLAR	XXX	XXX

2- Endirekt Kayıt Yöntemi: Hesaplanan amortisman ayrı bir düzenleyici nitelikte birikmiş amortismanlar hesabı kullanılarak gider kaydedilir. Tekdüzen hesap planında kullanılan kayıt yöntemi budur. Buna göre aşağıdaki gibi bir kayıt yapılır:

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ 257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	XXX	XXX

Cevap E şıkkıdır.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

10

1. Aşağıdaki hesaplardan hangisi Tekdüzen Hesap Planında Maddi Olmayan Duran Varlıklar sınıfında yer almayan bir hesaptır?

- A) Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri
B) Özel Maliyetler
C) Arama Giderleri
D) Haklar
E) Şerefiye

Çözüm 1) Tekdüzen Hesap Planına göre maddi olmayan duran varlıklar hesap sınıfında yer alan hesaplar şunlardır:

26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

- 260 HAKLAR
261 ŞEREFİYE
262 KURULUŞ VE ÖRGÜTLENME GİDERLERİ
263 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ
264 ÖZEL MALİYETLER
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)
269 VERİLEN AVANSLAR

Arama giderleri hesabı özel tükenmeye tabi varlıklar sınıfında yer alan bir hesaptır. Cevap C şıkkıdır.

2. Bir işletme devralınırken katlanılan maliyet ile söz konusu işletmenin rayiç bedelle hesaplanan net varlıklarının değeri arasındaki olumlu farklar aşağıdaki hesaplardan hangisinde izlenir?

- A) Şerefiye Hesabı
B) Özel Maliyetler Hesabı
C) Haklar Hesabı
D) Genel Yönetim Giderleri Hesabı
E) Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri Hesabı

Çözüm 2) Bir varlığın defter değeri ile gerçek değeri arasında fazladan ödenen tutara muhasebe literatüründe “Şerefiye” adı verilmektedir. Şerefiye halk dilinde “peştamallık” veya “hava parası” şeklinde de adlandırılmaktadır.

Cevap A şıkkıdır.

3. İşletme 3 yıllığına kiraladığı satış mağazasına daha fazla mal sergileyebilmek için 3.000 TL+ % 18 KDV nakden harcayarak asma kat yaptırmıştır. Asma katın yaptırılabilmesi için yapılan bu harcama ile ilgili yevmiye kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ İNDİRİLECEK KDV KASA	3.000 540	3.540
B	PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ İNDİRİLECEK KDV	3.000 540	3.540
C	ÖZEL MALİYETLER İNDİRİLECEK KDV KASA	3.000 540	3.540
D	BİNALAR İNDİRİLECEK KDV KASA	3.000 540	3.540
E	YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ İNDİRİLECEK KDV KASA	3.000 540	3.540

Çözüm 3) Kiralanmış bir duran varlığa yapılan değer ve kapasite artırıcı nitelikteki giderler eğer kiradan düşülemeyecek ise ve sökülüp götürülemeyecek cinsten ise özel maliyetler hesabında maddi olmayan duran varlık olarak izlenir.

Cevap C şıkkıdır.

4. ve 5. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

İşletme, satış mağazasında daha çok mal sergileyebilmek için yeni bir vitrin ile asma kat yaptırmıştır.

4. Mağazanın işletmenin aktifine kayıtlı olması durumunda yukarıdaki iş için yapılan harcamalar hangi hesaba kaydedilmelidir?

- A) Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
- B) Genel Yönetim Giderleri
- C) Özel Maliyetler
- D) Yapılmakta Olan Yatırımlar
- E) Binalar

Çözüm 4) Değer ve kapasite artırıcı giderin yapıldığı mağaza binası işletmenin aktifinde kayıtlı ise Binanın maliyetini artırmak üzere "252 Binalar" hesabının borç tarafına kaydedilmelidir. Bu tutar daha sonra amortisman yoluyla gidere dönüşecektir.

Cevap E şıkkıdır.

5. Mağazanın işletme tarafından kiralanmış olması durumunda yukarıdaki iş için yapılan harcamalar hangi hesaba kaydedilmelidir?

- A) Yapılmakta Olan Yatırımlar
- B) Özel Maliyetler
- C) Binalar
- D) Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri
- E) Genel Yönetim Giderleri

Çözüm 5) Değer ve kapasite artırıcı giderin yapıldığı mağaza binası işletmenin aktifinde kayıtlı değil ise başka bir ifade ile kiralanmış ise yapılan değer ve kapasite artırıcı gider "264 Özel Maliyetler" hesabının borç tarafına kaydedilmelidir. Özel maliyetler hesabına alınan bu tutarda daha sonra amortisman yoluyla gidere dönüşecektir.

Cevap B şıkkıdır.

6. Aşağıdaki hesaplardan hangisi hem maddi duran varlıklar hem de maddi olmayan duran varlıklar içinde yer alır?

- A) Haklar
- B) Verilen Sipariş Avansları
- C) Verilen Avanslar
- D) Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri
- E) Yapılmakta Olan Yatırımlar

Çözüm 6) Verilen avanslar hesabı hem maddi duran varlıklar, hem maddi olmayan duran varlıklar ve özel tükenmeye tabi varlıklar hesap sınıflarında aynı isimle yer alan hesaptır.

259 VERİLEN AVANSLAR

269 VERİLEN AVANSLAR

279 VERİLEN AVANSLAR

Cevap C şıkkıdır.

7. 50.000 TL sermayeli ve iki ortaklı bir limitet şirketin eski ortakları sermaye artırımına gitmeye ve bu amaçla yeni ortak almaya karar vermişlerdir. Yeni ortak sermayenin 1/3'üne sahip olmak üzere 40.000 TL'yi nakit olarak ödemiştir. Buna göre şirketin tahsil ettiği şerefiye tutarı kaç TL'dir?

- A) 5.000
B) 10.000
C) 15.000
D) 20.000
E) 25.000

Çözüm 7) Oluşan Sermaye = Eski sermaye + yeni Ortağın Getirdiği sermaye

Oluşan sermaye = 50.000 TL + 40.000 TL = 90.000 TL

Artık 3 ortak olduğuna göre her birinin sermaye içindeki payı 90.000 TL / 3 ortak = 30.000 TL/ortak ortak başı sermaye olacaktır. O halde yeni ortak 30.000 TL'lik sermaye payı için 40.000 TL getirmiştir. Sermayenin defter değeri ile gerçek değeri arasındaki fark olan 40.000 TL – 30.000 TL = 10.000 TL şerefiye tutarını oluşturmaktadır.

Cevap B şıkkıdır.

8. ve 9. soruları aşağıdaki metine göre cevaplayınız:

8. Aşağıda A şahıs işletmesinin devir sırasındaki bilançosu verilmiştir. A şahıs işletmesi sahibi tarafından bilanço defter değerleri üzerinden yeni kurulacak bir şirkette 30.000 TL'lik sermaye payına karşılık olarak devredilmektedir. Bu durumda A şahıs işletmesinin sahip olduğu işletmeyi devrederek yeni kurulan şirketteki payı için ödediği şerefiye kaç TL'dir?

A Şahıs İşletmesi Devir Bilançosu			
KASA	1.000	SATICILAR	10.000
ALACAK	14.000	SERMAYE	40.000
SENETLERİ			
TİCARİ MALLAR	25.000	DÖNEM NET ZARARI	(5.000)
DEMİRBAŞLAR	15.000		
BİRİKMİŞ AMORT.	(10.000)		
AKTİF TOPLAMI	45.000	PASİF TOPLAMI	45.000

- A) 5.000
B) 10.000
C) 15.000
D) 20.000
E) 25.000

Çözüm 8) Defter değeri üzerinden bir devir yapıldığına göre aslında A şahıs işletmesinin sahibine ait olan varlıkların başka bir ifade ile Özkaynakların devri söz konusudur. O halde 35.000 TL tutarında değer devredilerek yeni şirkette 30.000 TL'lik sermaye payını temsil eden hisseler alınacak ise 5.000 TL şerefiye ödenmiş olmaktadır.

Devir değeri aşağıdaki gibi de hesaplanabilir:

A) Devredilen Varlık Toplamı: 45.000 TL

- Kasa: 1.000
- Alacak senetleri: 14.000
- Ticari mallar: 25.000
- Demirbaşlar (Net): 5.000

B) Devredilen Borç Toplamı: (10.000)

- Satıcılar: 10.000

C) Devir Değeri: (A – B) 35.000 TL

Cevap A şıkkıdır.

9. Aşağıda A şahıs işletmesinin devir sırasında varlıklar ve borçlar defter değerleri üzerinden devredilmemiştir. Ticari mallar 30.000 TL' ye demirbaşlar 3.000 TL'ye, alacak senetleri 13.500 TL' ye satıcılara olan borç ise 11.000 TL'ye devredilmiştir. Bu değerler bilirkişi tarafından tespit edilmiştir. Buna göre devir değeri kaç TL'dir?

- A) 25.000
- B) 30.000
- C) 35.000
- D) 37.000
- E) 40.000

Çözüm 9) İşletmenin devir değeri aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

A) Devredilen Varlık Toplamı: 48.000 TL

- Kasa: 1.000
- Alacak senetleri: 14.000
- Ticari mallar: 30.000
- Demirbaşlar: 3.000

B) Devredilen Borç Toplamı: (11.000)

- Satıcılar: 11.000

C) Devir Değeri: (A – B) 37.000 TL

Cevap D şıkkıdır.

10. Aşağıdakilerden hangisi maddi olmayan duran varlıklar arasında yer almaz?

- A) Özel maliyetler
- B) Haklar
- C) Şerefîyeler
- D) Yapılmakta olan yatırımlar
- E) Kuruluş ve örgütlenme giderleri

Çözüm 10) Yapılmakta olan yatırımlar hesabı 25 Maddi Duran Varlıklar sınıfında yer alan bir hesaptır. Yapımı ve kullanılabilir hale gelmesi bir yıldan uzun süren varlıklarla ilgili harcamaların izlendiği hesaptır.

Cevap D şıkkıdır.